ORAS

Daugiausia debesuota.
Saulė teka — 5:02; leidžiasi — 6:38.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CAnal 6-8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVIII. | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Šeštadienis, Balandžio-April 21 d., 1951 | Price 5c | No. 95

PARTIZANU KOVA BALTIJOS VALS. SUNKĖJA

KOMUNISTAI KORĖJOJE TRAUKĖSI ATGAL

TOKYO, Japonija. — Penktadienį komunistai Korėjoje traukėsi atgal. Jie apleido be kovos du bastionus, Chorwon ir Kumhwa. Sąjungininkų kariuomenė slinko paskui besitraukiančius japonus atsargiai. Vienoje vietoje sąjungininkai pavartojo liepsnosvaidžius ir durtuvus priešo paliktam mažam būriui karių išsklaidyti.

Sąjungininkų vadovybės pranešimai duoda suprasti, kad gal būt komunistai mėgina patraukti sąjungininkus dar toliau į šiaurę, kur Korėjos pusiasalis yra platus ir kur didesniems komunistų skaičiams gali būti daugiau progos savo skaičiaus persvarą tiksliau pavartoti.

Tuo gi tarpu gen. Blackshear pareiškė, jogei priešas turi pajėgumo išvystyti pilno masto ofensyvą. Tačiau kada ir kurioj vietoje jis tatai padarys, pasilieka nežinomas dalykas.

Pritaria gimdymo kontrolei Indijoje

NEW DEHLI, Indija. — Indijos premjeras Nehru spaudos atstovams pareiškė, kad jis pritaria gimdymo kontrolei. Pasak premjero yra reikalas Indijos gyventojų prieaugliui kontroliuoti.

Indijoj neseniai buvo pravestas gyventojų surašymas. Šiandien šalyje priskaitoma 362,-000,000 žmonių. Kasmet šalies gyventojų prieauglis siekia 4,-000,000. O tuo tarpu, sako Nehru, mažiausia 25,000,000 indų maitinasi kur kas prasčiau, negu menkos dietos lygis reikalauja.

Gimdymo kontrolės klausimą Indijoje studijuoja sveikatos taryba ir socialinių klausimų tyrinėtojai. Tarp kitų sumanymų yra vienas taikomas, kad indai vestų senesnio amžiaus būdami negu dabar.

6,000 kanadiečių išplaukė Korėjon

SEATTLE, Wash. — Dar šeši tūkstančiai kanadiečių — visi savanoriai — išplaukė Korėjon. Kanada jau turi ginkluotų jėgų, kariaujančių Korėjos fronte. Dabar išplaukusieji yra priedas prie pirmųjų.

Paskutinieji šeši tūkstančiai buvo mankštinami Fort Lewis, Wash. — Jungtinėse Valstybėse.

Mano, kad dar ne laikas taiką siūlyti

NEW DEHLI, Indija. — Indijos ambasadorius komunistinėje Kinijoje pastaruoju laiku teiravosi apie galimumą pradėti derybas karui Korėjoje sulaikyti. Jis painformavo savo valdžią, kad laikas taikos deryboms dar nepribrendęs.

Indijos atstovas pareiškė, jogei naujų pastangų kalbinti kinus taikos reikalu nebepadaryta. Jo manymu, iš naujo kreipiantis į Kiniją su taikos derybų pasiūlymu reikėtų pakankamo užtikrinimo, kad galima susilaikyti atsiliepimą.

Įspėjo čekus apie amerikiečių lėktuvų pavojų

PRAHA, Čekoslovakija. — Čekoslovakijos žemės ūkio ministeris padėjėjas J. Machacek įspėjo gyventojus, jogei reikia būdėti dėl "Colorado Beetle" (bulvių vabalų) pavojaus.

Šie vabalai pernai padarė nemažai nuostolių Čekoslovakijos žemės ūkiui. Komunistų spauda paleido propagandą, kad Amerikos lėktuvai barstę vabalus. Dabartinis Machaceko įspėjimas pakartoja kaltinimus, kad ir šiemet Čekoslovakija ir kiti rusų satelitai gai susilaukti panašaus pavojaus kaip pernai.

Komunistai dėl visų jų kraštuose negerumų kaltina Jungtines Valstybes.

Irako valdžia sulaikė spausdinimą 2 laikraščių

BAGDAD, Iraq. — Irako premjeras Nuri Pasha Said uždarė du vadinamus kairiuosius laikraščius, "Al Alam al Arabi" ir "Alqat Baghdadia". Laikraščiai uždaryti metams laiko. Be to, valdžia uždraudė organizavimą "nacionalinio fronto prieš valdžios politiką naftos atžvilgiu". Valdžios politika naftos klausimais iki šiol buvo palanki Vakarų valstybėms.

Uždarytieji laikraščiai, sako pranešimai, buvo komunistinio polinkio, nors jų redaktoriai, nė leidėjai nėra kaltinami dėl jų komunizmo.

Pašalino MacArthurą pagal patarėjų rekomendaciją

WASHINGTON, D. C. — Kalbėdamas bendram kongreso posėdžiui, gen. MacArthur vienoje savo kalbos vietoje davė suprasti, kad karo vadai Washingtone kai kuriais klausimais jam pritarė.

Penktadienį karinė vadovybė Washingtone paskelbė, kad prezidentas Trumanas pašalino MacArthurą, remdamasis vienbalsiu patarimu karinių ir civilinių patarėjų rekomendacija. Šitokią rekomendaciją davė prezidentui ir bendro ginkluotųjų jėgų štabo viršininkai.

Gandhi paliaus badavęs

DURBAN, Pietų Afrika. — Pietų Afrikoje veikia įstatymai išskiria vietinius ir bendrai tamsiaodžius gyventojus iš vadinamųjų "baltųjų" tarpo. Protestuodamas tokius įstatymus ėmė badauti Mohatma Gandhi sūnus Manilal Gandhi. Penktadienį, bal. 20 dieną, jis jau buvo išbadavęs 14 dienų ir rengėsi paliauti badavęs. Be to, daugelis indų, gyvenančių Pietų Afrikoje, protestuodami tuos pačius įstatymus, badavo po dieną ar porą dieną.



NAUJIENOS-ACME Telephoto

Generolas Douglas MacArthur kalba Kongreso abiejų rūmų posėdy. Generolo užnugary matosi viceprezidentas Alben Barkley (kairėje) bei pirmininkas Sam Rayburn.

Lenkų "ramybės" laive neramu

KIEL, Vokietija. — Vokietijos muitinės pareigūnai pranešа, kad lenkų laive "Pokoi" (Ramybė) kilo suirutė ir net muštynės, kai jis plaukė Kiel kanalu. Vokiečiai apžiūrėjo laivą, bet nestengė nustatyti, kodėl jame įvyko suirutė.

Laivo "Pokoi" viršininkai painformavo vokiečius muitinės pareigūnus, kad žodis "Pokoi", išmalevotas šešiomis kalbomis, turi paskirtį populiarizuoti komunistinius šukius.

Tebeieško kaltininkų

DETROIT, Mich. — Walter Reuther, automobilių darbininkų unijos prezidentas, buvo pašautas 1948 m. balandžio 20 dieną. Jo brolis Victor buvo pašautas 1949 metų gegužės 24 dieną. Piktadarys ar piktadariai abudu sunkiai sužeidė.

Nemaža pastangų dėta kaltininkus surasti. Yra paskirta $200,000 dovana asmeniui ar asmenims, kurie padės piktadarius nustatyti ir apkaltinti.

Iki šiol piktadarių nesurasta, bet Detroito policijos du detektyvai ir šiandien tebėra paskirti brolių Reutherių pašovimo kaltininkų ieškoti.

Laukia išpirkimo

CAIRO, Egiptas. — Prieš mėnesį lėktuvas turėjo nusileisti britų Somalijoj. Tos apylinkės gyventojai suėmė keturis žmones: lėktuvo vairuotoją, jo žmoną, judviejų kudikį ir vieną britą Etiopijos imperatoriaus Haile Selassie oro laivyno mechaniką.

Somalijos gyventojai laiko suimtuosius ir laukia, kad juos jų giminės ar kurie kiti užinteresuoti asmens išpirktų.

NEW YORK, N. Y. — Policininkas John C. Lang, Patrolmen's Benevolent Association iždininkas, buvo kaltinamas išeikvojimu sąjungos pinigų. Ketvirtadienį jis turėjo liudyti tyrinėtojams, bet buvo rastas nusižudęs.

Vėliausios Žinios

★

—Armija pašauks kariuomenės tarnybai dar 250 gydytojų.

—Ivanoe Bonomi, 77 metų Italijos senato prezidentas ir buvęs premjeras mirė penktadienį.

—Du laivai alyvos gabentojai susidaužė Meksikos įlankoj. Iš karto manyta, kad vienas laivas nuskendo ir kartu su juo žuvo 36 jo įgulos nariai. Kitas laivas užsidegė. Nelaimė įvyko migloje.

—Didžiausia demonstracija New Yorko istorijoje gen. MacArthurą sveikinant ir primant. Apskaičiuojama, kad 7,500,000 asmenų joje dalyvavo. MacArthuro pasitikimo iškilmėms atvyko daug žmonių iš artimų New Yorkui vietų ir iš tolesnių.

—Washingtone keleto senatorių tarpe įvyko stumdymasi. Senatoriai susikirto dėl ginčų, kurie liečia gen. MacArthuro pašalinimą iš tarnybos.

—J. V. armijos vyriausybė paskelbė, jogei komunistų nuostoliai Korėjos kare iki šiol siekia užmuštais ir sužeistais daugiau kaip 800,000 vyrų. Apie 500,000 tų nuostolių buvo šiaurės korėjiečių.

—Iowa valstybėje potvyniai.

—New Yorko miesto valdžia paskyrė 1,000 darbininkų konfetti, kaspynams ir kitokiems popieriams iš gatvių pašalinti. Tonai ir tonai popierių buvo pasėta laike parado MacArthurui pagerbti.

—Amerikos farmerių pajamos šiemet bus aukštesnės, negu pernai, jeigu derlius bus normalus.

Planuoja pasiųsti patarėjus Chiangui

WASHINGTON, D. C.— Penktadienio pranešimas sako, kad Jungtinės Valstybės planuoja pasiųsti į Formozą karinę misiją. Jos užduotis bus padėti mankštinti nacionalistų kariuomenę, taip pat teikti Chiang Kaisheko armijai patarimų. Pranešimas davė suprasti, kad misijos tikslas bus greičiau padėti kinams nacionalistams ginti Formozą, negu ruošti juos invazijai į Kiniją.

Samdytojas vaišina streikininkus

ST. LOUIS. — Čia streikuoja Pittsburgh-Erie Saw korporacijos 64 darbininkai mašinistai. Kompanijos prezidentas G. E. Meyers netoli nuo įmonės esančioje tavernoje paliko tam tikrą sumą pinigų, kuri apmoka streikininkų suvartojamus gėrimus.

Meyers aiškina, kad jis streikininkams gėrimus perka, norėdamas jų palankumą kompanijai palaikyti. O kai dėl biznio, tai biznis einąs kogeriausia.

Neapsimoka brangenybes namie laikyti

NEW YORK, N. Y. — Prieš kurį laiką vagiliai įsibrovė į aktorės Hope Hampton butą ir išnešė laikytą bute saugiąją šėpą. Paskutinėmis dienomis sudaužyta saugioji šepa buvo rasta. Ji pasirodė tuščia.

Aktorė tuo metu, kai šėpa buvo pavogta, joje laikė pažibų vertės $300,000, pinigais $15,000 ir kailinius vertės $15,000.

Šėpa surasta, o laikytieji joje daiktai dingę.

Prijaukinti gyvulėliai mokykloje

BRAINTREE, Mass. — Kad vaikai jaustųsi smagiau, jaustų naminę aplinką, vietos mokyklos vadovybė nutarė leisti jiems atsinešti ar atsivesti prijaukintus gyvulėlius — šuniuką, kačiuką, o gal ir kurį paukštuką.

Bet vaikai gali tuos prijaukintus gyvūnus mokykloj tik vieną turėti kas kartas, ir tai rašytą mokytojos įgaliojimą gavę.

Taylor organizuos algų stabilizacijos tarybą

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Trumanas paskyrė George W. Taldor'ą, Pensylvania Universiteto profesorių, suorganizuoti Algų Stabilizacijos ir Algų Ginčams sręsti Tarybą. Taylor šias pareigas eis laikinai — iki 18 asmenų taryba įsikurs.

REMIANČIUS PARTIZANUS ŪKININKUS ĮSAKYTA PERKELTI Į BENDRABUČIUS

Estijos partizanai kraustosi į miestus

STOCKHOLM, Švedija. — Čia gaunama žinių, kad Baltijos šalių partizanų kova darosi sunkesnė. Faktinai, sako Reuters žinių agentūros pranešimas, rusų policija poval badu marina "miško brolius", kaip ten partizanai yra vadinami.

Paskutiniuoju laiku rusų kampanija prieš partizanus ypač suintensyvinta Estijoje. Šioje šalyje, nors žemė buvo paimta į kolchozus, ūkininkai palikta daugelyje vietų gyventi savo senuose namuose. Be to, ūkininkai turėdavo asmeninių pajamų. Ir, pritardami partizanams, jie remdavo juos maistu, kartais nakvyne ar drabužiu, arba kitokiais būdais.

Pagal naujus Estijos valdžios potvarkius ūkininkų namai turės būti nugriauti, o ūkininkams teks gyventi bendrabučiuose. Šitaip gyvenančius policijai ir žvalgybai bus lengviau juos prižiūrėti. Šitaip gyvendami jie nebegalės šelpti partizanų. Kai bendruomenės namuose jie gyvens, bus lengviau piliavos išrinkti ir griežčiau bus galima spausti juos įvairias kitas prievoles atlikti.

Rusija, statydama Baltijos pakraščiais šubmarinams ir kitokiems laivams bazes, reikalauja, kad Estijos ūkininkai būtų juo geričiau iš privačių jų namų iškelti. Faktinai, sako Reuters žinių agentūros pranešimas, Rusija reikalauja, kad naujos vietos ūkininkams apgyvendinti būtų jau sužymėtos iki šių metų balandžio mėnesio pabaigos.

Antrą vertus, partizanai, kuriems darosi vis sunkiau išsilaikyti, bent Estijoje stengiasi persikelti į miestus ir miestelius. Į miestus ir miestelius persikelti partizanams reikia dokumentų: darbininkų knygelių, kurios parodo kada ir kur pirma jie yra dirbę.

Reikalingi dokumentai perkami iš rusų ir estų pareigūnų. Knygutė kaštuoja apie 1,000 rublių. Kaip caro laikais rusai valdininkai, kaip valdininkai pačioje Rusijoje, taip rusų pareigūnai okupuotuose Baltijos kraštuose kyšius ima ir mėgia imti.

Ir vis gi, bendrai, pats faktas ,kad partizanams tenka į miestus kraustytis, liūdija, jogei jų padėtis ir kova sunkėja. Ir kas buvo pasakyta apie Estiją, žymia dalimi tinka pasakyti apie Latviją ir Lietuvą.

Iš Estijos miško brolių kovos pranešama, kad Rusijos slaptoji policija ieško partizanų miškuose. Prieš kurį laiką jai pavyko užmušti pasižymėjusį partizaną Hans. Dabar rusai ieško kito partizanų vado E. H. Rusai paskyrė 25,000 rublių "dovaną" tam arba tiem, kurie jį išduos. Iki šiol estų tarpe tokių išdavikų neatsirado.

Apskaičiuojama, kad Lietuva partizanų priskaito 3,500, Latvija — 2,000 ir Estija — 1,500. Juos gi medžiuoja apie 100,000 žvalgybininkų. Rusų medžioklė nedėkinga jiems pirmiausia todėl, kad šių šalių 6,000,000 ar daugiau gyventojų remia partizanus.

MacArthur įspėja apie pavojų Korėjoj

JUNGTINĖS TAUTOS, N. Y. Jungtinės Tautos gavo MacArthuro pranešimą apie padėtį Korėjoje. Jo pranešimas liečia kovo mėnesio pirmos dalies veiksmus fronte. Raportas ypač įspėjo, kad komunistinė Kinija didina savo jėgas Korėjos karui ir kad komunistų ofensyvos tenka laukti šį pavasarį.

Amerikos delegacija Jungtinėse Tautose pradėjo stipriau reikalauti sankcijų prieš komunistinę Kiniją.

Netoli milionas žuvusių Amerikos karuose

NEW YORK, N. Y. — Association of Casualty and Surety Companies skelbia, kad skaičius asmenų, žuvusių visuose Amerikos karuose (pradedant revoliucijos karu ir baigiant Korėjos) siekia 995,500. Jeigu skaičius Amerikos karių. žūstančių Korėjos kare, bus daug maž tokio pat didžio, kaip dabar, tai 1,000,000-nis karys žus šiemet apie rugpiūčio 1 dieną.

Įspėjo apie karo pavojų

SENDAI, Japonija. — Čia atvyko nauji Amerikos kariai. Jiems praėjusį ketvirtadienį kalbėjo generoals Ridgway, naujasis J. T. jėgų komanduotojas Tolimuose Rytuose.

Gen. Ridgway įspėjo: Prieš mus stovi labai rimtas karo pavojus. Karas gali būti išvystytas bet kuriuo metu.

Toliau Ridgway aiškino: Jūs manote, ka desate geri kariai. Aš taip pat amnau. Bet nežiūrint, kaip geri kariai būtumet, jums teks dar tolokai siekti kol pasieksite veteranų lygį.

Žymų vokietį išgabeno į Rusiją

BERLYNAS, Vokietija. — Dienraštis "Der Abend" pasakoja, kad Willi Kreikemeier buvo rusų okupuotos rytų Vokietijos geležinkelių tinklo viršininkas.

Pastaruoju laiku Kreikemeieriui pradėjo nesisekti. Jis buvo išmestas iš komunistų partijos, o paskutinėmis dienomis buvo išgabentas į Rusiją prekių vagone, sako "Der Abend".

Nebuvo kam batų nuvalyti

WASHINGTON, D. C. — Atvykę į Washingtoną, MacArthur ir šeima ir jų palydovai apsistojo Statler viešbutyje. Ryšium su jų atvykimu policija įvedė tokią griežtą priežiūrą, kad nebuvo kas MacArthuro palydovams batų nušveistų — mat, į viešbutį neleido batų šveitėjams prasispausti.

KAS BUS SU MŪSŲ RAŠYBA?

Kai įsižiūri į mūsų dabartinę lietuviškąją kad ir Amerikos spaudą, pastebi, jog joje mūsų rašyba paskutiniu metu ima margėti. Ji, gali sakyti, ima skilti. Ir tai dedasi po pasirodymo "Lietuvių kalbos vadovo" (Bielefeld 1950), kuris žadėjo mūsų rašybą suvienodinti. Vieni laikraščiai ir autoriai dabar rašo senoviškai, nors ir nevisai, nes kai ką jau pamiršę; vienas kitas jau mėgina sekti "Vadovu", kuris, pasirodo, jau nemaža ką savotiškai siūlo rašyti; treti ir patys prasimano daugiau naujoviškumų.

Gaila, kad dėtosios į "Lietuvių kalbos vadovą" viltys nepasiteisino ir jis neatnešė mūsų rašybai suvienodėjimo, kurio jis pats sakosi siekęs. Dėl to kalti ir "Vadovo" ruošėjai, ir dabartinės užsienio lietuvių, ypač tremtinių išsiblaškymas po visus pasviečius.

Kad spauda ir autoriai neskuba siūlomąja "Vadovo" rašyba pasinaudoti, stebėtis netenka, nes ir svarbiausieji mūsų kalbininkai, kaip matyti, "Vadovo" naujoviškumais nepatenkinti. Platesnę "Vadovo" recenziją paskelbė L. Dambriūnas, kuris pažymėjo, jog eilės trūkumų būtų buvę išvengta, jei būtų pasitarta dėl svarbesnių dalykų su kitais kalbininkais. Dr. A. Salys, nors plačiau "Vadovo" nenagrinėjo, bet yra spaudoje pareiškęs, jog kai kuriems "Vadovo" dalykams nepritariąs ir nemaža kas ten esą jo autoriaus asmeninių nuomonių. Dr. P. Jonikas specialiai apie "Vadovą" nekalbėjo, bet iš kitomis progomis jo paskelbtų straipsnių matyti, jog ir jis ne su viskuo "Vadove" sutinka. Labiausiai man atrodo yra įsidėmėtina, jog abu pastarieji yra pasisakę prieš senosios rašybos keitimą dabartiniu laiku. Įdomu, kad ir daugelis lituanistų mokytojų, su kuriais man teko kalbėti, kaip tik šios nuomonės laikosi. Ir kai kurie spaudos žmonės yra gana aštrių pastabų iškėlę prieš "Vadovą".

Suprantama, kad taip dalykams stovint, visuomenė nežino ką daryti, ir retas nedrąsiai tesiryžta pasekti "Vadovo" pasiūlymais, ir tai kartais nepilnai.

Aš čia nemanau rašyti "Vadovo" recenzijos, nors ir pats, mokęs keliolika metų lietuvių kalbą ir literatūrą gimnazijoje, turėčiau nemaža ką jam prikišti. Bet visuomenei būtų autoritetingesnis svarbiausių kalbininkų profesionalų platesnis pasisakymas, kurį ligi šiol tik iš vieno (L. Dambriūno) tesame išgirdę. Vis dėlto ir kiti, kaip matėm, toli gražu nepasirašo po "Vadovo" siūlymais. Todėl bent kiek tenka sustoti ties priežastimis, kurios tokią nelemtą mūsų rašybos padėtį sudarė.

Tų priežasčių bene svarbiausią dalį turi pasiimti "Vadovo" autoriai arba tiesiai autorius Dr. P. Skardžius, kuris sakosi pats vienas prisiimąs "kompetencinę atsakomybę". Ir tikrai: kaip gi gali imtis siūlyti rašybos pakeitimus, kurių "Vadove", pasirodo, esama netaip jau maža, vienas žmogus, kada rašybos kodeksai yra paprastai ruošiami komisijų, būrio žmonių? Jau bent svarbiausieji kalbininkai patys dėl pagrindinių keitimo dalykų turėjo susitarti; o dar geriau, jei ir kitų visuomenės atstovų pagal galimybę būtų atsiklausę ir tik tada išėję su pasiūlymu į plačiąją visuomenę. Antai, Lietuvoje rašybos keitimai ilgai būdavo svarstomi įvairių komisijų, mokytojų, žurnalistų, rašytojų; paskutiniaisiais laikais, kaip teko girdėti, mūsų rašybininkai net su pačiu valstybės prezidentu posėdžiavę dėl rašybos reformos. Ir tai, kaip žinome, nepavyko rašybos reformos paruošti ir įgyvendinti. O čia štai vienas žmogus pasiima atsakomybę daryti rašybos pakeitimus! Nebent teoretiko visišku gyvenimo pulso nepajautimu tai galima būtų paaiškinti, jei jau kokių grynai asmeninių tikslų nesiekta.

Bene nemažiau nesuprantamas ir nerimtas buv. Vokietijoje Švietimo ir Kultūros Tarybos elgesys. P. Skardžius (su St. Barzduku ir J. Laurinaičiu) įteiktą rankraštį, be niekur nieko, jį nutarė aprobuoti (1948 m.) ir net "įpareigoti visas lietuvių mokyklas, įstaigas, spaudą ir kitas kultūrines institucijas jos laikytis" ir rankraštį išspausdinti. Jei jau ta taryba ir vaizdavosi turinti lyg Lietuvos Švietimo Ministerijos funkcijas ir teises, tai ji pirmiausia turėjo įsitikinti tokio veikalo tinkamumu, atsiklausti specialistų, jį duoti jiems parecenzuoti, kaip ir Lietuvoj Švietimo Ministerija darydavo. O ypač tai reikėjo padaryti šiai tarybai, nes tremties gyvenime tik nuo vadovėlio tinkamumo, jam kuo didesnio rimtų kalbininkų ir kitų su rašyba ir raštu turinčių reikalų pritarimo galima buvo tikėtis sėkmės jo įgyvendinimui. Dalykų, dėl kurių būtų reikėję pasitarti, kaip ir iš pačių specialistų teko girdėti, nebuvo taip daug, tad ir nepalankiomis tremties gyvenimo sąlygomis tai buvo galima padaryti.

Atrodo, kad "Vadovo" autorius (ar autoriai), o taip pat ir jo leidėjas pasielgė labai jau nevisuomeniškai, stačiai (perfrazuojant Vydūno pasakymą) tobulai vaikiškai. Dabar jie visi, — ir autoriai, ir tie visuomeniniai dignitoriai,—tur būt, ir patys mato, kokios košės yra privirę.

Kita priežastis, kuri nepadeda mūsų rašybai už Lietuvos ribų vienodėti, yra pačios išeivijos ir tremtinių gyvenimo sąlygos. Tokiam rašybos, kaip ir apskritai lietuviškojo kultūrinio gyvenimo puoselėjimui griežtai palankios sąlygos tegali būti savame krašte, savoj nepriklausomoj valstybėj. Nesant visiems kraštams vienos bendros lietuvių kultūrinės vadovybės, neturint tinkamų sąlygų lietuviškajai mokyklai, lituanistiniam švietimui, kokios gali būti sąlygos rašybos pakeitimams įgyvendinti? Nepriklausomoj Lietuvoj Švietimo Ministerija įsakė kokią rašybą vartoti, jos makyklose jaunoji karta ją išmoko — ir baigtas kriukis. O kas tuos veiksnius gali pakeisti čia, svetur? Bent iš dalies tik rūpestingas pačio rašybos vadovėlio paruošimas, bent jau patiems svarbiausiems kalbininkams susitarus.

Kokia išeitis iš dabartinės mūsų rašybos krizės? Man rodos, pirmiausia rašybos klausimu (neišskiriant nė pačios "Lietuvių kalbos vadovo") turėtų pasisakyti autoritetingas kalbininkų organas. Tik kažin ar tokį jau turime. Vis dėlto bent užuomazga tokiam organui, rodos, padaroma Lietuvių Kalbos Draugijos įstatų projekte, kuris jau pernai buvo paskelbtas spaudoje. Kiek atsimenu, ten buvo numatyta kokia mokytų kalbininkų specialistų institucija, rodos, "kalbininkų centru" pavadinta, kuri turėtų spręsti teoretinius ir praktinius kalbos klausimus. Jei toks organas susidarytų, žinoma, jo balsas būtų kur kas ir autoritetingesnis, negu vieno atskiro kalbininko. Tik negirdėti, ar tie įstatai formaliai ir faktiškai jau įsigaliojo.

Bet ir tokio vienų kalbininkų palaiminimo gal nepakaktų. Reikėtų ir platesnės visuomenės, tam tikrų jos atstovų paramos. Rašytas projektas turėtų dar turėti kokios bendros lietuvių institucijos, labiausiai kultūrinės, pritarimą. O taip pat turėtų būti pasitarta ypač su redaktorių, rašytojų, mokytojų atstovais, vienokiu ar kitokiu būdu patiriant jų nuomonę.

Tiesa, toks įvairių atstovų atsiklausimas, su jais susitarimas praktiniu požiūriu dabar nėra lengvas; bet vis dėlto įmanomas, įvykdomas, tegu ir ne visu 100%. Bet, svarbiausia, jis būtinas praktiniam rašybos sutvarkymui, jos krizės nugalėjimui. Nėra rimtas toks pasiteisinimas: girdi, aplinkybės sunkios, negali žmonių sugaudyti, be to, tai darbą būtų užtęsę, todėl dirbome vieni (ar vienas). Technikos amžiuje pasiekti žmogų nėra taip sunku, priemonių yra nemaža (spauda ir kt.), o tų aptartinų dalykų, sako žinovai, irgi nedaug tebuvę.

Žinoma, ir taip pasitarus, nebūtų galima paruošti rašybos ar kalbos vadovėlio ir jį įgyvendinti taip tobulai, kaip buvo galima savo nepriklausomam krašte. Vis dėlto, jei rašybos projektą pakedentų daugiau tam tinkamų ir suinteresuotų žmonių, tas projektas, reikia manyti, po to nedaug kam pasirodytų netinkamas. Greičiausia, projektas apsiribotų senosios rašybos pakartojimu su menkučiais aplytinimais, nes iš tikrųjų yra rimtai nepateisinamas užsimojimas keisti rašybą tik užsienio lietuvių grupei, kai Lietuvoj ji lig šios mielos dienelės, sako, yra nepakeista.

O kol šitaip rašyba bus sutvarkyta, tėra viena protinga išeitis: laikytis senosios rašybos, o ne graibstytis naujosios, kaip jau kai kas neiškęsdamas daro, rimčiau neapsvarstęs savo elgesio pasėkų. Kokia bus iš to kaitymo nauda, jei paskui vėl teks grįžti prie senosios rašybos ar gal priimti dar kitokią? Panašiai jau kartą atsitiko, kai vienas "Lietuviškosios Enciklopedijos" kalbos taisytojas pasiskubino vietoj "į" rašyti "in", o paskui pasirodė, kad tas naujasis projektas nebuvo priimtas, ir modernusis "in" pasiliko tik viename enciklopedijos tome bestypsąs karštagalvių ar lengvapėdžių rašybiniam nesubrendimui paliudyti.

Man teko tais klausimais kalbėtis su daugeliu tais reikalais besidominčių asmenų, ir jie beveik visi iš esmės pritarė toms mintims, kurias šiame straipsnėlyje esu iškėlęs. Taigi man ir atrodo, kad tos mintys yra logiškos ir gyvenimiškos.

Trumpa išvada: nebūkime naivėliai, negriaukime rašybos, nekaitaliokime jos kaip pirštinių.

Mkt. M. K.

Mokytojų pensijos

Illinojaus senatas priėmė įstatymą, kuriuo skiriama $ 7.100.-000 metinės pensijos Chicagos mokytojams.

Pensijai gauti tarnybos laikas sumažintas iš 25 iki 20 metų.

LMD AIDAS

Jėzus jiems atsakė: "Ne jūsų dalykas žinoti laikus ar valandas, kurias Dievas nustatė savo valdžią; bet, kaip tik šventoji Dvasia ant jūsų ateis, jūs gausite galios ir būsite man liūdytojai Jeruzalėje, visoje Judiejoje, Samarijoje ir iki žemės pakraščių". Tai pasakęs, jiems beregint, Jis buvo pakeltas aukštyn. — Ap. D. 1:7-9.

ŽODŽIAI IŠ KNYGŲ KNYGOS, ŠVENTOJO RAŠTO!
Veltui įsigykit Ap. Jono Evangelijos!

LITHUANIAN MISSIONARY ASSOCIATION, INC.

(Lietuvių Misijos Draugija)
P. O. Box 488, Chicago 90, Ill.,
U. S. A.

DANGIŠKA ŠVIESA!
Šeštadieniais pasiklausykite
Lietuvių Krikščionių Radijo Valandos!
WHFC (1450 k.); WEHS-FM (97.9 m.)
7:30 val. vakare!

Evangelikų pamaldos įvyksta sekmadieniais 3:30 val. popiet Raymond salėje, 816 W. 31-ma gatvė, Chicago.
ĮSIGYKIT "DANGIŠKOS ŠVIESOS" PLOKŠTELIŲ!

ŠĮ SEKMADIENĮ,
Balandžio 22 d.
3:30 val. po pietų
SOKOLŲ SALĖJE
(2337 So. Kedzie Avenue)
Linksma 4 veiksmų komedija
Gyveno kartą 11 draugai

VAIDINA:
Z. Kevalaitytė, R. Matulevičiūtė, J. Monkutė, O. Petravičiūtė, J. Balutis, A. Brinka, K. Oželis, P. Mačys, ir Stasys Pilka.

Paruošė STASYS PILKA ir BRUNO VE SOTA

Po vaidinimo ŠOKIAI, J. BYANSKO orkestrui grojant.
IR LINKSMAS POBŪVIS!

SIUNTINIAI Į
LIETUVĄ
visus mokesčius
čia sumokėjus
•
100% apdrausta
•
DRABUŽIAI
GYDUOLĖS
ir t. t.
•
Jūsų giminės gauna be jokių jiems išlaidų
CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 SO. STATE ST., CHICAGO
Tel WAbash 2-9354
Atdara šeštadien. iki 1:30 popiet.


PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

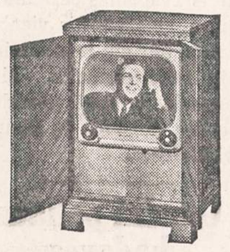
S.A. BERGMAN
1524 W. 63rd ST.
TEL. PROSPECT 3440
Paints
Cor. 63rd and Justine
Visi Telefonai: **PROSPECT 6-3440**
Išimtinai Malevos, Sienų Popieros ir Langams Uždangų Krautuvė.
DIDELIS IŠPARDAVIMAS EINA DABAR!
Bergman's Medium Gloss Finish kiekvienam namui — dailiausių spalvų ir balta ..... Kvort. **$1.60**
Galionas **$5.25**
Bergman's Best Interior Gloss dėl virtuvių ir maudynių, balta ir vėliausių spalvų. Special. Kv. **$1.60**
Galionas **$5.25**
Bergman's Velvet Flat Oil Paint, plaunama — nėra geresnės, balta ir spalvota. Spec. ..... Kv. **$1.25**
Galionas **$3.98**
Aplankykit Bergman's ir gaukit draugišką patarimą kaip malevoti ir dekoruoti jūsų namus ekonomiškiausiu būdu. **Popiera aptrimuojama Dykai.** Pristatom dykai.
Visi Telefonai: **PROSPECT 6-3440**
Bergman's neturi jokių skyrių.
Valandos: Atdara: **Pirmadienį** ir **Ketvirt.** iki 9:00 vak. Antr., Treč., Penktad. ir Šeštad. iki 6 popiet.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
Tel. CAlumet 5-7237

Per 38 metus teisingai patarnauja parduodami auksinius pirkinius, deimantus, šliubinius žiedus, laikrodėlius Elgin, Longines-Wittnauer ir Bulova, ir rašomos mašinėlės. Kadangi Budrikas perka dideliais lotais tiesiog iš išdirbėjų, tai gali ir parduoti pigiau. Pirkėjai, pirkdami iš Budriko rašomas mašinėles sutaupo daug.



Televizijos aparatai žymiausių išdirbysčių su pilna garantija, kad veiks gerai.


The Clayton—20" rectangular tube. Mahogany console with doors.

16 colių setai po **$169.50**
ir aukščiau.
17 colių televizijos setai po **$199.50**
14 colių televizijos po **$149.50**

Radio-phonograph ir televizija kruvoje, gražiame kabinete **$299.50**
Maži radijos AM ir FM po **$49.50**

Lengvais išmokėjimais.

WCFL galingos stoties leidžiama lietuviška programa nedėlios vakarais 5:30 P. M., Chicagoje.

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki vėlumos.

Garsinkitės 'N-nose'

CONRAD
PHOTO STUDIO
(lietuvis fotografas)
Specialybė vestuvės. Visų rūšių nuotraukos. Moderniškai įrengta su Hollywood šviesoms.
414 WEST 63rd ST.
Tel.: EN 4-5883
EN 4-5840



Pavasarinė Gyduolė


Puplaiškio Lapų arbata yra karti, bet yra geras ir sveikas tonikas viduriams. Vieni geria Puplaiškio arbatą geresniam vidurių malimui, kiti vartoja Puplaiškį nuo kosulio, persišaldymo, reumatizmo ir geltligės, inkstų ligų, kataro, kirmelių; kiti vartoja Puplaiškį ir nuo džiovos. Puplaiškio svaras yra $2.50. Perkant mažiau 6 uncijos—$1. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IŠ STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakaruškos
Tel. HEmlock 4-2413
7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

10-ties METŲ SUKAKTIS
DAN'S HILLTOP INN
8228 Kean Avenue, Willow Springs, Illinois
Sekmadienį, Balandžio-April 22, 1951
Gėrimai — Užkandžiai — Pasilinksminimas
Mes nuoširdžiai kviečiame visus savo draugus ir rėmėjus, kurie padėjo mums sulaukti laimingos 10 metų sukakties. Lis ar ne, bet atvykite. Dėkojame jums visiems.
Liekame
DAN and BESSIE SMITH

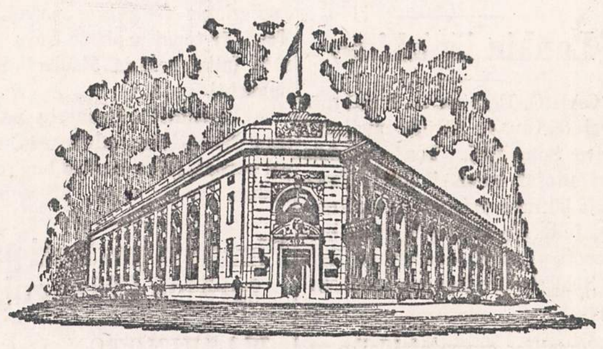


CHAMPIONSHIP CARNIVAL
APRIL 21 — 22
MT. CARMEL GYM
MT. CARMEL HIGH SCHOOL
6410 SOUTH DANTE AVENUE
FUN FOR EVERYONE!

CHICAGOS LIETUVIŲ SPORTO KLUBO GRANDIES METINIS PARENGIMAS
Įvyks š. m. balandžio mėn. 21 d.
TREMTINIŲ NAMUOSE
Programoje dalyvauja: solistai **Vaznelis** ir **Peškys, Ralienės**—tautinių šokių grupė, **Kaukoriūtė, Peškienė** ir **Bobinienė**—moterų balsų trio ir **Mergaičių baletas**. Solistams akompanuoja **R. Babickas.** Po programos šokiai. Šokiams groja PAKŠTO kapela. Programos pradžia 7 val. vakaro.
Š. m. balandžio mėn. 22 d. LITUANICOS FUTBOLO KOMANDA Tremtinių Namuose rengia ŠOKIUS. Šokiams groja B. Pakšto kapela. Pradžia 6 val. vakaro.

Jūs ir jūsų draugai maloniai kviečiami atvykti į
GRAND OPENING
BRUNO & MAYS TAVERN
3113 SO. HALSTED STREET
Telefonas DAnube 6-9754
Penktadienį, Šeštadienį ir Sekmadienį,
BALANDŽIO (APRIL) 20, 21, 22
BRUNO & MAY GAIDYMAVICZ, Sav.
UŽKANDŽIAI —:-:— MUZIKA

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu
Turtas $28,000,000. Atsargos fondas $2,600,000.
Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoj.


Standard Federal Building.

Standard Federal Savings
4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

ŽODIS PRIKLAUSO STAMFORDUI

Trumpos žinutės iš mūsų lietuvių kolonijos gyvenimo

Stamford, Conn.—Nėra tai didelis miestas, imant Amerikos mastu, nei didelė jame gyenanti lietuviškoji kolonija,—tačiau čia verda gyvenimas, čia sielojamasi, kuriama ir puoselėjama lietuviškosios gyvybės liepsnelė. Nemanytumėm, kad Stamfordas bandytų sukelti visuotinį gaisrą, bet kad Stamfordas yra didžiulio gaisro žiežirbėlė—tai tiesa.

Aitvarai Stamforde

Nesenai Stamfordo Lietuvių bendruomenės rūpesčiu ir pastangomis drauge su Aitvarais (Muz. Mrodzinsko vadovaujamas kvartetas) atšventė reto pakilimo šventę. o pavykusio koncerto buvo pasišokta ir pasilinksminta. Dalis pelno paskirta ALT-ui.

16-to vasario minėjimas

Šiais metais Stamfordas ypatingai atžymėjo 16-tos vasario šventę. Gražiai išpuoštoje salėje, dalyvaujant svečiams iš New Yorko, ši šventė buvo pakiliai švenčiama. Paskaitą skaitė kun. Pikturna. Šventėje dalyvavo svečiai: Brooklyno Tremtinių bendruomenės pirmininkas inž. A. Novickas, dail. Janušas, Motuza ir kiti.

Šventės programai vadovavo Stamfordo lietuvių bendruomenės pirmininkas Jonas Rutkauskas. Po paskaitos ir po trumputės meninės dalies, kurią atliko Stamfordo šeštadieninės mokyklos mokiniai, p. Motuza filmos pagalba susirinkusius perkėlė gimtojon žemėn.

Čia norėtųsi tarti, gal ne vien tik p. Motuzos reklamai, kad šias filmas turi pamatyti visos lietuviškosios kolonijos, nes tai tėvynės eleksyras, kuris visus mus, dažnai bepradedančius apsnūsti, vėl prikels darbams—"Viena akimirka iš naujo atgimsi"—Dr. V. Kudirkos žodžiais. Vajaus metu surinkta 120 dolerių, kurie pasiųsti ALT-ui.

Gaila, labai gaila, kad keletas senų patriotų ir kovotojų, savo ambicingu poniučių paklausę, 16 vasario šventę išmainė į kortų namelius . . .

Du svarbiausieji dalykai

Tais svarbiausiaisiais dalykais Stamfordo lietuvių bendruomenė laiko artimo pagalbos darbą—šalpos darbą, kurį sėkmingai per BALFĄ konsoliduojant lėšas vykdo 36-tasis BALFO skyrius Stamforde ir Lietuvos laisvinimo darbas—visų vieningai ir sutartinai remiamas. Stamfordas pateikdamas tas mintis tai vainikuoja savo laisvu noru apsidėtu metiniu mokesčiu, o jis svyruoja tarp 10 - 12 dolerių metams.

Lietuvybės išlaikymo sargyboje

Tam be dideliu išvedžiojimu turime Stamfordo lietuvių bendruomenę, kuri nesiveldama į jokią politiką, atvira širdim eidama į žmones, buria visus ton nepaprastos reikšmės talkon. Tam reikalui turime šeštadieninę lituanistikos mokyklą, kurioje mokosi 14 mokinių. Mokykloje dirba mokytojas J. Rutkauskas.

Lietuvybės išlaikymui Stamfordas skiria nemaža rūpesčio ir tikimasi netolimoje ateityje šia kryptimi vienos kitos staigmenos. Bet apie tai kitą kartą.

36-tasis BALFO skyrius

Prieš kelius metus įkurtasis Balfo Skyrius iki šiai dienai sėkmingai dirma. Imant procentualiai, jei Stamfordas 1950 metais pinigais ir rūbais suaukojo 750 dolerių sumą, tai iš mūsų kolosališkųjų kolonijų veikėjų laukti milžiniškų sumų, o tuo tarpu pasitenkinta tik vienu kitu tūkstanteliu. Gaila, kad taip yra, bet tai tiesa. Kas veža tam ir krauna . . .

Balfas, 1951 metais perėjęs prie naujos aukos sistemos, dar numato pravesti keletą vajų—tikėkime ir jie bus sėkmingi. Dabartiniu metu seniesiems pionieriams pavargus naująją valdybą sudaro: V. Vankutis, J. Valušaitis, J. Strimavičius.

Sponseriams pagerbti pobūvis...

Gegužės mėn. pradžioje įvyks Stamfordo Sponseriams pagerbti pobūvis. Šioje vietoje reikia išreikšti gilią pagarbą ir padėką seniesiems lietuviams už jų susipratimą ir užjautimą. Jų esant arti 40 galvų—jie sugebėjo šį skaičių pakelti iki 120! Tai didi garbė, o drauge lietuviškas susipratimas. Tegyvuoja Stamfordo Sponseriai! Pobūvio metu numatoma be iškilmingosios dalies ir linksmoji, kurios metu Stamfordan nesenai atkeliavę "Stamfordo linksmieji broliai" atliks programą.

Atžalynas

Stamfordo atžalynas be darbo miesto mokyklose, be šeštadieninės mokyklos visu uolumu dirba skautų eilėse. Stamfordo skautai bene organizuočiausi, nes darbas visa laika intensyvus. Skautams vadovauja N. Stadalninkaitė. ir G. Rutkauskas globojami Skaut. V. Bražėno. Š. m. balandžio mėn. 28 d. skautai švenčia savo gyvavimo metines. Be iškilmingos sueigos, bus vaidinimas, kuriam jau 3-čias mėnuo ruošiamasi. Vaidinama bus J. Rūtenio 4 v. vaizdelis "Laisvės keliais"

—Antanas Audris

Rockford, Ill.

Įdomus pobūvis

Liet. Mot. Kult. Klubo iniciatyva šių metų balandžio 28 d. 7:5 val. vakaro Kult. Klubo patalpose rengiama įdomus bingo. Suaukota daug gražių ir vertingų dovanų. Visus prijaučiančius prašome kuo skaitlingiau dalyvauti. Atvykę nesigailėsite.

L. M. K. K.

* * *

Retas svečias

Kun. Jonas Petrėnas (kilęs iš Biržų), įsigijęs teologijos daktaro laipsnį Romoje, šių metų balandžio 9 d. atvyko į Rockfordą ir dabar svečiuojasi pas savo gimines Liną ir Juozą Saluckus, 7-ta gatvė Nr. 2219.

Gerb. svečiui linkime pavasariško poilsio. R.

* * *

Graži dovana

Liet. Mot. Kult. Klubo narės P. Savickienė, B. Šimaitienė ir P. Širvinskienė savo lėšomis ir iniciatyva pasiuvo labai gražią tautinę trispalvę vėliavą ir padovanojo Susivienijimo Liet. Amer. Draugijai. R.

Kenosha, Wis.

Gražus SLA 212 kp. parengimas

Balandžio 8 d. įvyko SLA 212 kuopos koncertas. Visą programą atliko Birutės choras iš Chicagos, vedamas p. Jono Byansko. Taipgi su choru kartu dalyvavo Albena Kasper-Ruther, Antanas Kaminskas, Dorothy Demikis, Aldona Gulbin ir pats choro vedėjas p. Jonas Byanskas. Tai buvo vienas iš gražiausių parengimų, kokį Kenoshos lietuviai kada turėjo per daugelį metų. BIRUTĖ, kaip seniausia ir rimčiausia meno draudija, tikrai užsipelnė lietuvių pagarbos ir jos susilaukė, o tai liudija publikos nuoširdūs sutikimas ir įvertinimas. Kenoshos lietuviai ilgai minės tą parengimą. Reikia tikėtis, kad Birutės choras vėl kada nors aplankys Kenošą. —J. K.

Paterson, N. J.

Lietuvos nepriklausomybės 33 metų sukakties minėjime, įvykusiame 1951 metų vasario 25 d. Paterson, N. J., aukojusių Lietuvos išlaisvinimo reikalams asmenų sąrašas (eilė pagal aukos dydį):

$50.00 Patersono Lietuvių Ukėsų Neprigulmingas Pašalpos Klubas.
$30.00 F. Saranka.
$25.00 Juška.
$20.00 K. Kuzinevičius ir Tremtinių Draugija.
$15.00 Janulevičių šeima.
Po $10.00 — kun. kleb. Kinta, kun. Demikis, J. Spranaitis, S. Augulių šeima, Rubazevičius, Kubiliūnų šeima, Vilimų šeima, Butkų šeima, Jasiukevičius, Masionių šeima, Preikštų šeima, Miknių šeima, Baltučių šeima ir Brazinskų šeima.
Po $6.00 — V. Augulių šeima ir E. Vilimaitė.
Po $5.00 — Aidukas, Sniečkus, Šukys, Sadkienė, Sanulis, Abakanavičių šeima, Klimas, Urbanavičius, M. Ragauskas, Žilius, Adomaičių šeima, Kazukauskų šeima, Žibų šeima, Kundrotas, Trainelis, Slėpakovas, Kindaras, Keraitis, Prysternik, Lauzim, A. Rugys ir J. Treinys.
Po $3.00 — Dibulskis, Blinkienė, Poškaitienė ir Stanaitis.
Po $2.00 — Jackevičius, Visockis, Lydeka, Kepenienė, Smilgevičiūtė, Baublienė, Keršuliai, Sarpalius, Toleikis, Nežinomas aukotojas, Vladas Stanaitis, Eitmanas, Leskas, Adomavičius, Toni ir Kostas, Misiūnienė ir F. Misiūnas.
Po $1.00 — A. Gilius, Osipavičius, Ivoškai, Starkienė, Dutkienė, Drobnys, Vicienė, Aleksienė, Rutkaičiai, Ūsienė, Marcinkevičienė, Sadauskienė, Brazinskienė, Simonavičius, Prekerienė, Grekau, Kindaraitė, J. Linka, Kazilionis, Tamošauskas, Litvaitis, Sellas, Linka, Kalėda, Juškevičienė, Černelis, Dragūnas, Kepežinskas, Pučys, Bareišis, Liznevičius, Zabiela, Busnevučienė, Baltuškis, Vaišnoras, Januška, Tačionienė, Dulkienė, Kindarienė, Islienė, Gustas, Miller, Sellas, Vavilovas, Palaitis, Senius, J. Means, Tačionis, Selienė, Petronienė, Ragauskienė, Jusis, Baublys, Triciliauskas, Bieliūnas, Silinsevičius, Čausikienė, Kenus, Kulikaitis, Matulevičius, Urbaitis, Volkus, Jurelevičius, Lekavičius, Sadnelis, Mikalionis, Bowman, Pilius, Saulienė, Pivoškienė, Sasnauskas, Pališauskienė, Bielaiškienė, Broks, Rumper, Kraspic, Masandukas, Adomaitienė, Puzevičienė, Vaitovienė, Jasulaitis, Jokubavičius, Tarnauskas, Stanaitis J., Budrys, J. Kuzinevičius, Juozas Baublys.
Smulkiomis surinkta $8.35.
Viso surinkta $563.35.
Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems ir atsiprašo už įvykusius netikslumus.

—Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimui Ruošti Komitetas.

Seni ir patyrę biznieriai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
SAFETY OF YOUR SAVINGS
INSURED
UP TO $10,000.

Vienas būdas, tai atidaryti sąskaitą Universal Savings and Loan Association, nes čia kiekvieno sąskaita yra apdrausta iki $10,000.00.

Jūs stebėsitės ir džiaugsitės matydami, kaip sąskaita greitai auga, pridėdama gerą nuošimtį prie sistematiško taupymo.

Pas mus padėti indėliai prieš 10 d. mėnesio neša nuošimtį nuo 1-mos dienos.

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-3317
Atdara kasdieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 12 pietų

PER 3 MĖNESIUS NEGALĖS KALBĖTI

Klubo susirinkime Lietuvos vėliavos niekintojui suspendavo balsą trims mėnesiams

MIAMI, FLA. — Balandžio 8 d. Mockaus sode įvyko Miami Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo mėnesinis susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirmininkas A. Noris. Palaigus smulkiuosius klubo reikalus, prieita prie neužbaigtųjų, kurie buvo sukėlę daug triukšmo klubo pereitame susirinkime.

Vasario mėnesį klubo susirinkime vienas raudonas narys įžeidė Lietuvos vėliavą, pasakydamas: "Kišk man į s... Lietuvos vėliavą, tiek man tas apeina". Kovo mėnesį susirinkimas išrinko tris (jury) teisėjus, kad tą dalyką patikrintų, ir jeigu tiesa, kad nubaustų Lietuvos vėliavos niekintoją. Teisėjais bus išrinkti šie asmenys: A. M. Kadsel, A. Rozenski ir Juozas Shukis.

Teisėjai, kaltintojas Dan Slyvinas, liudininkai ir raudonasai niekintojas susirinko Drakų namuose, 1027 S. W. 6th Street, Miami. Teisėjai išklausinėjo kaltintoją, liudininkus, kurių buvo trys, ir patį niekintoją, kuris, žinoma, gynėsi nieko panašaus nesakęs, kad jam Lietuvos vėliava neturinti jokios reikšmės. Tada teisėjai vieni aptarė bylą ir paskelbė savo sprendimą, kad raudonasai Tamošiūnas yra kaltas pagal liudininkų parodymus, ir kad jis už vėliavos niekinimą klubo susirinkime viešai turi atsiprašyti, o jeigu to nepadarys, tai bus suspenduotas trims mėnesiams.

Klubo susirinkime pirmininkas paprašė teisėjus raportuoti, ką jie atrado. Teisėjai vienas po kito raportavo, kad rado Tamošiūną kaltą už Lietuvos vėliavos įžeidimą. Tada pirmininkas davė Tamošiūnui balsą, kad jisai atsiprašytų. Bet Tamošiūnas pradėjo kitus klubo narius gąsdinti, kad ir jiems taip bus, kaip jam, jeigu jie neapsižiūrės. Pirmininkas jo kalbos nepaisė, ir paklausė, ar jis sutinka su teismo sprendimu, ar ne? Tamošiūnas atsakė, kad ne. Tada pirmininkas suspendavo jam balsą trims mėnesiams. Tuo laiku viena raudonoji moteris ėmė kalbėti, nepasiprašus balso (ji taip daro kiekviename susirinkime). Pirmininkas jai liepė nutilti. Kadangi ji vis dar kalbėjo, tai ir jai pirmininkas balsą suspendavo trims mėnesiams. Tuo susirinkimas ir baigėsi.

Po susirinkimo, užbaigimui sezono, klubas surengė nariams pikniką nemokamai. Buvo muzika, nariai linksminosi ir būriais diskutavo, kaip pagerinti klubo vardą, kad svečiai ir vietiniai nevadintų mūsų klubo bolševikų arba raudonųjų klubu. Piknikas nusitęsė iki vėlyvo vakaro. —Klubo koresp.

Vis didesnis naujai atvykusių tremtinių skaičius užsisako NAUJIENAS, nes įsitikino, kad jos skelbia daugiausia žinių apie lietuvių tautos laisvės kovas ir gyvenimą Amerikoje.

Kon. Budrys dalyvavo prez. Auriol pokyly

Prancūzijos prezidento p. Vincent Auriol lankymosi JAV proga šių metų balandžio 3 dieną New Yorko viešbutyje Waldorf-Astoria buvo suruoštas pokylis, į kurį kvietimai buvo siunčiami prezidento ir ponios Auriol vardu. Buvo kviesti ir dalyvavo Lietuvos Generalinis Konsulas J. Budrys ir Estijos konsulas p. J. Kaiv su žmonomis. Visi svečiai individualiai buvo pristatyti prezidentui, ministrui Schuman'ui ir ambasadoriui Bonnet su poniomis.

Taupytojai—
District Savings Pasiūlo

APSAUGĄ . . . kiekviena taupymo saskaita yra apdrausta iki $10,000. Šią apdraudą teikia valdžios agentūra.

PELNĄ . . . kas šeši mėnesiai mokame aukštą dividendą ant kiekvieno padėto dolerio.

PATOGUMĄ . . . mūsų raštinė randasi Bridgeporto širdy—lengvai pasiekiama. Personalas kalba lietuviškai.

DISTRICT Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 So. Halsted Street
Jos. M. Mozeris, Secretary Phone: CAlumet 5-4118

It's MADE FROM HONEY AND SPICE! AND EVERYTHING NICE....TRY IT!
Monastery BRAND KRUPNIK HONEY PUNCH
Sveikatos labui tiekite šį SKANŲ GĖRIMĄ kiekviena proga.
70 Proof
Jeigu Jūsų Dyleris Nelaiko Jo, Tai Rašykite Mums
AT YOUR DEALER—A PRODUCT OF NATIONAL CORDIAL CO., INC. CHICAGO 47, ILL.

Baikite savo kančias



arthritis, reumatizmo, skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—($1.25)—sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—($1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE—($1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus.

Ateikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose aptiekose ir Wieboldt krautuvėse.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois. Dept. D.

Choose your ELECTRIC RANGE from
5 NATIONALLY KNOWN BRANDS


Hotpoint


General Electric


Kelvinator


Frigidaire


Westinghouse

At Your Nearest Commonwealth Edison Store

Pageidaujamą elektros pečių Jūs rasite kaimynystėje esančioje Edisono krautuvėje. Ten Jūs galėsite pamatyti šio krašto penkių didžiųjų pečių gamintojų pavyzdžius. Ten rasite didelių pečių, mažųjų, liuksusinių arba plačiausiai vartojamos statybos pečių. Bet kurį Jūs pasirinksite, moderniškiausias šių dienų būdas valgiui virti teiks Jums smagumą.

Virimas elektra yra lengvas . . . Automatiškas laiko nustatymas ir temperatūros kontrolė kiekvieną kartą Jums duoda tiksliausius rezultatus. Gilių griovelių virtuvai yra geriausi biudžeto aprėžtiems valgiams . . . o ilgai tveriantieji patys geriausi pečiai tiksliai pagamina pageidaujamą karštį. Dar šiandien apžiūrėkite naujus elektros pečius!

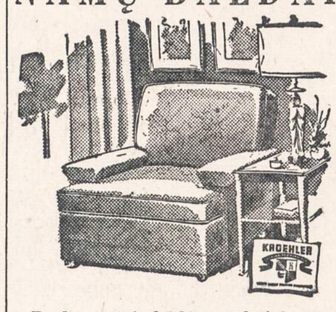
priced as low as
$188.04 DELIVERED
(for Westinghouse range illustrated)

See the new electric ranges at any of these Edison stores:

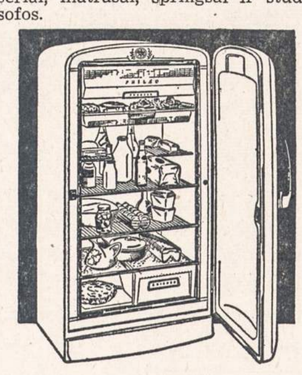
4749 N. Western Ave.	3225 W. 26th St.
4833 W. Irving Pk. Rd.	424 E. 47th St.
3138 N. Lincoln Ave.	852 W. 63rd St.
2733 N. Milwaukee Ave.	9025 S. Commercial Ave.
4231 W. Madison St.	11046 S. Michigan Ave.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

NAMŲ BALDAI



Parlor setai, kėdės, staleliai, stalai, dinettes, dining room setai, kilimai, karpetai, lempos, miegamojo kambario setai, sofos, komodės, dreseriai, matrasai, springsai ir studio sofos.



Šaldytuvai, skalbiamos mašinos, prosymo mašinos, dulkių valytuvai, siuvamos mašinos, **Air conditioning Units**, gasiniai pečiai, elektriniai pečiai, aliejiniai ar angliniai pečiai, klejankės.

Didžiausias pasirinkimas abiejose Budriko Rakandų Sandėliuose..

Lengvos išmokėjimo sąlygos.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
3409 SO. HALSTED STREET
Tel. YARDS 7-3088

Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakare. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30 vakare. Sekmadieniais uždaryta.

GIVE + NOW
MOBILIZE for DEFENSE through Your RED CROSS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Kaip Laimėti Pergalę

Gen. MacArthur pasakė kongreso nariams gerą, rūpestingai apgalvotą ir įtikinančią kalbą. Stipriausia jos dalis buvo ta, kurioje jisai išdėstė savo pažiūrą, kaip turėjo būti vedamas karas Korėjoje, kada į ją įsiveržė Kinijos komunistai. Naujam priešui stojus į frontą, reikėjo, jo nuomone, (1) suintensyvinti ekonominę blokadą prieš Kiniją; (2) paskelbti jūrų blokadą prieš Kinijos krantus; (3) panaikinti suvaržymus karo aviacijai, kad ji galėtų skristi į Kinijos pajūrį ir Mandžūriją; (4) nevaržyti Čiang Kai-šeko jėgų, esančių Formozoje, ir padėti joms veikti sausžemio Kinijoje.

MacArthur norėjo, kad šitokiam planui pritartų Jungtinės Tautos, kurių autoritetu jisai vadovavo kovai prieš agresorius Korėjoje; jisai laukė naujų "politinių nutarimų" ir įgaliojimų, bet nesulaukė. Vedant karą pagal senąjį strateginį planą, kuris buvo priimtas Korėjos konflikto pradžioje, jo įsitikinimu, **negalima laimėti pergalės**; o pergalė tai militarinis karo tikslas, kurio niekas kita negali pavaduoti. Kokia prasmė kariauti, jei nesiekiama pergalės?

—x—

Į šitą klausimą MacArthuro oponentai neturi aiškaus atsakymo. Administracija Washingtone ir tie, kurie jos nusistatymui pritaria, sako, kad "apribotas karas" turės anksčiau ar vėliau paalsinti priešą — ir jisai sutiks taikytis. Bet ar priešas sutiks taikytis priimtinomis Amerikai sąlygomis? Iki šiol jisai tokio palinkimo visai nerodė. Priešas reikalauja stambių nuolaidų iš Jungtinių Tautų pusės: kad Kinijos komunistai būtų priimti į Jungtinių Tautų organizaciją, kad jiems būtų atiduota Formoza, kad jiems būtų suteiktas balsas Japonijos taikos derybose ir t.t. Patenkinus šituos agresorių reikalavimus, jie būtų laimėtojai. Ar tai sulaikytų juos nuo tolimesnių agresijos žygių? Atvirkščiai, agresorių apetitai pasidarytų dar didesni.

Jeigu nenorima maldyti agresorių nuolaidomis, tai jį reikia sumušti; o sumušti jį tegalima tiktai duodant laisvę JT jėgoms pulti jį ne aprėžtoje Korėjos teritorijos srityje, bet ir tose srityse, iš kurių jisai gauna sustiprinimus ir ginklus.

Sakoma, kad tada komunistinė Kinija mes į karą visas savo jėgas ir kad jai į pagalbą ateis Sovietų Sąjunga; tada bus visuotinis karas. Gen. MacArthur į tai atsako, kad Kinijos komunistai jau kariauja visomis jėgomis Korėjoje; o kai dėl Rusijos, tai visuotinį karą ji pradės tada, kada jai atrodys patogu, neatsižvelgiant į Korėjos įvykius.

—x—

Atrodo, kad MacArthuras netiki, jogei dėl Korėjos Maskva stos į atvirą kovą su Jungtinėmis Valstybėmis. Ar jisai teisus, sunku pasakyti. Bet jo nuomonė, kad Kinijos komunistai nėra tokie baisūs, kaip jie piešiami, nėra išlaužta iš piršto. Argi Mao Tze-tungo divizijos nedėjo didžiausių pastangų išvyti ameriikečius ir jų sąjungininkus iš Korėjos? Stengėsi, bet neįstengė — ir su baisiais nuostoliais turėjo trauktis atgal. Kągi jie gali daugiau padaryti, negu iki šiol?

Surinkę daug naujų jėgų ir gavę pakankamai ginklų bei amunicijos iš Sovietų Sąjungos, Kinijos komunistai gali pradėti naują ofensyvą. Sako, jie tam ruošiasi. Bet šitą jų pasiruošimą būtų galima sutrukdyti, **puolant jų bazes ir susisiekimo linijas Mandžūrijoje,** — ką ir siūlo daryti MacArthuras.

Rimtų argumentų prieš jo planą nėra, o yra tik **baimė,** kad Korėjos veiksmų plėtimas privesiąs prie Trečiojo Pasaulinio Karo. Laisvųjų tautų noras būtinai išvengti karo su Rusija buvo iki šiol geriausias jos talkininkas agresingoje jos politikoje.

APŽVALGA

F. DZERŽINSKIO "REVOLIUCIJOS" PLANAS

Feliksas Dzeržinskis buvo bolševikų teroro organizatorius ir "garsiosios" *Če-Ka* (Črezvyčainaja Komisija—Nepaprastoji Komisija — kovai su kontr-revoliucija) steigėjas. Jisai buvo kilęs iš Lietuvos ir savo jaunystėje buvo prisidėjęs prie lietuvių socialdemokratų, bet netrukus nuėjo į lenkų socialdemokratų partiją (Socialdemokracja Królestwa Polskiego i Litwy), kuri ilgainiui susijungė su Rusijos bolševikų organizacija.

Dzeržinskis buvo menko sudėjimo ir tylaus būdo žmogelis (jisai mirė džiova). Sprendžiant iš jo išvaizdos ir manierų, nebuvo galima manyti, kad jisai pasidarys kruviniausios istorijoje teroro organizacijos kūrėjas.

Palinkimas į žiaurumą, matyt, buvo jo būde, nors kiti žmonės to nepastebėdavo. Tačiau vasarą 1917 m., dar prieš bolševikų perversmą, jisai jau galvojo apie tai, kad "klasinių priešų" žudymu galima užtikrinti laimėjimą revoliucijai.

Rusijos socialdemokratų vadas R. Abramovič pasakoja apie pasikalbėjimą su Dzeržinskiu Smolny institute (Petrograde, dabar vadinamam Leningradu), vieno Sovietų Centralinio Vykdymojo Komiteto posėdžių metu. Sovietai tada dar buvo demokratinių srovių vadovaujami; bolševikai buvo opozicijoje. Jie dar nevadino savęs "komunistais", bet laikė save Rusijos Social-Demokratų Darbininkų Partijos frakcija, nors jau turėjo savo atskirą centrą ir organizacinį aparatą ("komunistais" bolševikai persikrikštijo tiktai po perversmo ir Steigiamojo Seimo išvaikymo).

Buvo ilgas Centralinio Vykdomojo Komiteto posėdis, užsitęsęs po vidurnakčio. Abramovič nuėjo į restoraną (bufetą) Smolny instituto patalpose užkąsti ir atsistojo į eilę, norėdamas gauti "morkų arbatos" stiklą. Greta jo stovėjo, irgi laukdamas tos "arbatos", Feliks Dzeržinskis. Juodu šnekučiavosi apie paprastus kasdieninio gyvenimo dalykus, kai staiga Dzeržinskis paklausė Abramovičių, ar jisai atsimenąs, ką pasakė savo garsiojoje kalboje apie "konstitucijos esmę" vokiečių agitatorius (Bismarko draugas) Ferdinandas Lassale ir jo teoriją, kad konstitucijos turinį praktikoje nustato "jėgų santykis" visuomenėje. Kai Abramovič atsakė, kad atsimena, Dzeržinskis pastatė jam šitokį klausimą:

"Kaip Jūs manote, ar įeina į eilę veiksnių, nustatančių jėgų santykį visuomenėje, ir jų skaitlingumo santykis? Jeigu taip, tai ar negalima, fiziškai sunaikinus žymiąją priešiškos klasės narių dalį, pakeisti jėgų santykį savo naudai?"

Abramovič rašo, kad jam tas klausimas atrodė keistas. Jisai pastebėjo Dzeržinskiui, kad, kaip marksizmo pasekėjas, jisai turėtų žinoti, jogei visuomenės klasių jėgų vystymasi pareina nuo *ekonominių* veiksnių ir kad, todėl, kurios nors klasės net ir žymios dalies sunaikinimas negali pakeisti bendrojo jėgų santykio krašte. Jeigu, sakysime, būtų išnaikintas didelis skaičius darbininkų, tai proletariato praretėjusias eiles greitai užpildytų išeiviai iš sodžiaus; jeigu būtų iššudyta daug kapitalistų, tai jų vietas netrukus užimtų žmonės iš kitų sluoksnių.

Abramovičiui atrodė beprotiška ta visa Dzeržinskio idėja apie "fizišką klasių naikinimą". Bet jo argumentai, matyt, Dzeržinskio neįtikino. Jisai savo idėją, neilgai trukus, ėmė vykdyti praktikoje, kai Leninas pagrobė valdžią į savo rankas. Darbininkų klasė Rusijoje tada nesudarė nė 10 nuoš. gyventojų ir tik mažuma jos narių ėjo su bolševikais. Todėl, pagal Dzeržinskio formulą, reikėjo "skaitlingumo santykį" pakeisti.

Leninas to kruvino plano vykdytojui davė pilną galią.

MAŽUMOS VALDŽIA

Apie tą patį laiką, kada įvyko Abramovičiaus aprašytas jo pasikalbėjimas su Dzeržinskiu Smolny instituto restorane (vasarą 1917 m.), Leninas parašė straipsnį: *"Ar bolševikai išsilaikys valdžioje"*. Jis buvo įdėtas Petrogrado laikraštyje "Rabočaja Gazeta".

Leninui rūpėjo įtikinti svyruojančius savo partijos narius.. Jisai atvirai siekė valdžios paėmimo į vienos bolševikų partijos rankas. Bet visi žinojo, kad ta partija neturi daugumos — kaip gi ji galės valdyti, jei ir sugebės pagriebti valdžią? Šis klausimas kamavo ir Dzenžinskį, ir kitus Lenino pasekėjus.

Jų abejonės neišnyko net ir po to, kai perversmas jau buvo įvykdytas (spalio-lapkričio mėn.). Stambūs bolševikų šulai reikalavo, kad būtų sudaryta visų socialistinių partijų koalicija (nuo liaudininkų iki bolševikų), ir kai Leninas su Trockiu atmetė "bendro fronto" reikalavimą, 12 bolševikų vadų, pirmosios Liaudies Komisarų Tarybos narių, protestuodami, padavė kolektyvią rezignaciją!

Taigi, vasarą, dar prieš perversmą, Leninas stengėsi išsklaidyti savo draugų abejones ir viršuje paminėtame straipsnyje rašė:

"Po 1905 metų revoliucijos Rusiją valdė 130,000 dvarininkų, jie valdė nuolatinio smurto kelių prieš 150 milijonų tautą... O dabar mums sako, kad Rusijos negalės valdyti 240,000 bolševikų partijos narių, kurie valdys beturčių interesuose prieš turtuolius."

Leninas, žinoma, pasakojo niekus, sakydamas, kad Rusiją valdė "130,000 dvarininkų". Valdė ją caro biurokratija, kuri turėjo skaitlingą policiją ir kariuomenę; ir ji tarnavo ne tik dvarininkų interesams, bet taip pat ir pirklių, pramoninkų ir kitų mažiau ar daugiau privilegijuotų elementų.

Bet reikšminga yra tai, kad jisai visai atvirai pareiškė savo pasiryžimą užkarti 150 milijonų tautai "240,000 bolševikų partijos narių" valdžią, nepaisant, ar 150 milijonų žmonių to norės, ar ne. Jisai sakė, kad ta mažumos valdžia valdys "beturčių interesuose prieš turtuolius" — todėl beturčiai turėsią būti patenkinti.

Tačiau, kas daryti su "turtuoliais", kurių skaičius buvo tikrai ne mažesnis, kaip 240,000 bolševikų? Vasarą 1917 m. Leninas šito klausimo neaiškino, bet jisai jau, tur būt, žinojo, kas reikės daryti. Felikso Dzeržinskio planas *fiziškai sunaikinti* žymią dalį "priešiškos klasės" čia kaip ir tiko.

Patekę valdžion, bolševikai šitą planą ėmė vykdyti. Pradžioje — prieš dvarininkus ir kapitalistus, toliau — prieš visus "buržujus". Tačiau, neilgai trukus, paaiškėjo, kad *ir milžiniška daugumą paprastų darbo žmonių — darbininkų, ūkininkų, inteligentų* — yra "priešai".

Tada visi, kurie priešinosi, buvo apšaukti "kontr-revoliucininkais", ir Dzeržinskio Čeka veikė vis platesniu ir platesniu mastu. Kraujas liejosi upėmis.

Ar beturčių interesuose? Ne. Naujojo despotizmo interesuose!

ANTANAS PLEŠKYS

IŠLAISVINKIME LIETUVĄ

(Tęsinys)

4. Tegul aukoja kiti...

Iš tremties, Vokietijoje aš prisimenu vieną buvusį aukštesnį Lietuvos politinį valdininką — apskrities viršininką, kuris algos per mėnesį, kaip jis pats sakėsi, ėmė apie 1,000 litų ir skolon iš Žemės Banko buvo pirkęs dvarą. Dažnai su juo pasiginčydavau. Kartą jis išdidžiai man pareiškė: "Man pinigas — niekis". Jis visuomet dėjosi dideliu patriotu ir visada laiko sparnus pakėlęs prie pirmos progos grįžti Lietuvon, ir vėl užimti dvi vietas — valdyti dvarą ir apskritį. Susidomėjęs pažiūrėjau į aukotojų sąrašą, kiek tu, brolyti, paaukavai Lietuvos išlaisvinimui, nagi 5 dolerius, nors iš tikrųjų suaugusių šeimos narių du dirba.

Buvęs pradžios mokyklos mokytojas, palikęs Lietuvoje ūkį, ir Lietuvą išlaisvinus tikisi tą ūkį atgauti, bet Lietuvos išlaisvinimui teaukojo tik 5 dolerius.

Buvęs karininkas, mano geras pažįstamas, Lietuvos išlaisvinimui teaukojo tik 3 dolerius.

Buvęs apskrities inžinierius teaukojo tik 2 dolerius.

Buvęs ir dalinai dar tebesąs kunigas, bet kunigo pareigų neinąs, nes vietiniai *"lietuviai patriotai"* klebonai jo ir kitų tremtinių kunigų į klebonijas neįsileidžia, kad kokia penkinė jiems pajamų nesumažėtų, ir duoną pelnosi dirbdamas fabrike, (tokių darbininkų kunigų vien Chicagoje, kaip vienas iš jų man sakė, esą šeši) Lietuvos išlaisvinimui teaukavo 5 dolerius.

Buvęs Lietuvoje darbininkas ir tebesąs darbininkas, kurio šeima susideda iš 5 asmenų, 3 iš jų nedarbingi, bet Lietuvos išlaisvinimui jis paaukoja 10 dolerių. Tai tikrai garbingas patriotas lietuvis.

Visi čia išvardinti atstovai, išskyrus tą darbininką, svajoja grįžti išlaisvinton Lietuvon, atsisėsti į šiltas ir pelningas vietas, atgauti dvarus, ūkius ir taip toliau, o Lietuvos išlaisvinimui teskiria per visus metus vos tik porą darbo valandų. Jie, žinoma, mano tegu aukoja kiti, tegu aukojasi, lieja kraują ir miršta kiti, o mes sugrįžę Lietuvon nuskinsime jų atsiektus vaisius.

Ne, mielieji, jums sugrįžus Lietuvon reikėtų duoti ne pelningas vietas, negrąžinti dvarus ir ūkius, bet visus iki vieno pristatyti griovių kasti.

Taigi matote, kokių mes turėjome apskrities viršininkų, karininkų, inžinierių, kunigų, mokytojų ir darbininkų. Tas nereiškia, kad jie visi tokie buvo, bet jų tarpe buvo ir tokių, kokius čia suminėjau.

5. Pinigas yra galingas ginklas

Pinigas yra begalo žiaurus ir galingas ginklas. Tik prisiminkime, kad saujelė Palestinos žydų stojo kovon dėl laisvės prieš 30 milijonų arabų, (arabai Palestiną jau valdė apie pusantro tūkstančio metų) ir tą kovą laimėjo ir arabus iš Palestinos išvijo. Niekas negali užginčyti, kad lemiamą vaidmenį čia suvaidino Amerikos žydų doleriai. Amerikos žydas nemurmėjo, nekritikavo, nesiginčijo, bet aukojo kiek jo kišenė išgali.

Mes lietuviai mokykimės iš žydų ir būkime vieningi kaip žydai, nes mūsų ir jų tautos likimas yra panašus. Ne vienas pasakys — žydai turtingi ir užtat jie gali daug aukoti. Mes lietuviai tik nutraukime nuo šnapso, cigarečių, varduvių, gimtuvių, ir kitų liuksusinių ir prabangos išlaidų ir Lietuvos išlais,vinimui dolerių bus užtektinai.

(Bus daugiau)



Skaitykite "N-nas"

DR. A. GARMUS

NEMUNO PAKRANTĖMIS

(Tęsinys)

Vėliau žmonės pradėjo skynime kelmus rauti, šakas išrinkti ir matikuoti. Išarti buvo neįmanoma. Javus pasėjo, bulves pasodino. Tikri stebuklai, toks gražus derlius, kokio jie dar niekuomet nematė!

Taip dirbo žmonės kokius 2 metus. Matikais apsikasdavo savo sklypus griebutėmis, ką reiškia riba (rubežius). Nebuvo nei takų, nei kelių — kur būtų galima praeiti nuo vieno sklypo iki kito. Paprastai, kas norėdavo — tai, eidavo per kito pasėlius. Vieni kitų mindžiodavo pasėtus laukus. Nesykį kildavo dėl to didelis piktumas ir nemažos peštynės. Taip, nebuvo kas padarytų tvraką.

1900 m. rudenį atėjo iš dvaro atsiųstas žmogus Motiejus Razvadauskas. Tai buvo pono "strielčius". Jis visiems pasakė:

— Daugiau nesėkite ir nesodinkite, nevalia, ponas "nevelina". Atsiminkite, kad čia pono Jarusevičiaus žemė.

Taip žemė liko neužsėta ir neužsodinta. Kitą vasarą kad užaugo žolės, dobilų, avižų labai daug. Iš po žemės dygo bulvės apie kelmus. O kad ganiavos buvo daug, o karvės priėdusios geros žolės, kiek pieno davė. Visi turėjo daug smetonos (grietinės), sviesto, sūrių. Valgė visi kiek norėjo. Neturėjo net kur tos gėrybės dėti.

Greitai buvo ganiava uždrausta. Vieną dieną rado mus beganant mūsų žalmarges tam kelmyne. Atjojęs dvaro raiti 6 vyrai su "strielbomis" ant pečių, apsupo mūsų žalmarges ir nuvarė į palivarko tvartus. 13-kos ūkininkų gyvuliai buvo paimti nelaisvėn, uždaryti. Visi turėjo nujoti į Dvareliškių dvarą pas poną ir jo kamisorių derėtis, kad atiduotų gyvulius atgal. Jie ilgai derėjosi, kol sutiko ponas gyvulius atiduoti. Visi jie turėjo pasižadėti už kiekvieną ganomą skynime karvę — atlikti tam tikrą skaičių darbo dienų dvare arba nupiauti tam tikrą kiekį javų margų. Taip, žmonės už ganiavą skynime nupiovė viso dvaro rugius, kviečius ir dar turėjo suvežti į kluoną. Taip tęsėsi dvejus metus.

Vieną vasarą atvažiavo į skynimą kažkoks ponas ir su juo trys vyrai. Vienas iš jų nešė 10 geležinių kuoliukų, kiti du traukė retežių ir taip jie matavo visą skynimą. Paskui tuos vyrus atvykęs iš dvaro su baltu arkliu arė vis vagas. Tos vagos tai ir buvo nauji rubežiai — vieno sklypo nuo kito. Susirinkę žmonės pradėjo klausinėti, kas čia bus. Pats "kamarninkas" kalbėjo tik rusiškai. Jis pasakė, kad čia būsianti visa žemė išdalinta į sklypus po 6 margus. Dvaro ponas juos parduosiąs, galėsią pirkti kas kiek norės. Tai jau būsianti "locna" nuosava žemė. Tokių šešmargių padarė apie 100. Tuos sklypus pirko kaimynai ir pirko iš toliau atvykę žmonės. Jie mokėjo po 50 rublių už margą. Mano tėvas irgi nupirko šešis margus.

Greitai čia pradėjo statyti trobesius. Kaip bematant išaugo du nauji kaimai: Jackupis ir Gervėnupis. Ten, kur anksčiau buvo gilūs raistai, samanynai, gyvatynai — tas viskas išnyko. Liko pliki, lygūs laukai. Išnykó gyvatės, didžiuliai zuikiai, kaip avinai, išnyko paukščiai, išnyko riešutai, grybai. Liko tik sėjami ir sodinami laukai su naujais varganais nameliais. Tai maži ūkininkėliai šešmarginiai. Taip ten išnyko Lietuvos miško dalis prieš 60 metų.

Nauji ūkininkėliai vėlei turėjo eiti į dvarą pas poną toliau dirbti už ganiavas, pievas ir už išnuomotą žemės sklypą. Kai kurie iš jų, nepajėgdami pragyventi, stengėsi patekti į Ameriką. Čia jų daug kas pateko. Nevienas prisimena tuos skynimus ir šiandien.

O kaip mes tų mūsų girių, tų kelmynų ir šiandieną baisiai pasiilgstame. Skaudu ir griaudu, kad ten nė laiško pasiųsti, nei žinutės iš ten gauti negalima. Geležinė uždanga uždaryta...

IŠDAVIKO MIRTIS

Besišvaistydamas Nemuno pakrantėmis, negaliu praleisti, ką seni žmonės, senos moterėlės, pasakojo apie vieną išdaviką.

1863 metų sukilimas prieš rusų valdžią. Kunigas Muraška, Pakuonio klebonas, viešai iš sakyklos susirinkusiems bažnyčioje pasakė:

— Prisitaisykite dalgius prie kotų, rinkitės krūvomis, eikite į miškus ir ginkite mūsų žemę nuo maskolių — kazokų.

Aplinkiniai kaimai susispietė į būrius, prisikalė dalgius prie kotų, būriais ėjo į miškus ir laukė pasirodant kazokų.

Bačkininkėlių gyventojai, ąžuolą nupiovę, padarė patranką, geležiniais lankais suvaržę, taip pat pasiruošė šaudyti akmenimis į kazokus.

Atkakliausi laisvės gynėjai buvo Pašventupio kaimo gyventojai. Neveltui čia pat prie Pašventupio kaimo, revo žiotyse, dar ir šiandien yra užsilikusios pilies liekanos. Matyt, anais senais laikais pašventupiškiai atkakliai kovėsi su žygiuojančiais Panemune kryžiuočiais. Laisvės pamėgimas, kovos už laisvę amžiais pašventupiškius užgrūdino. Jų gyslose tekąs kraujas ir jų smegenys vien laisve gyveno. Jie visais laikais už tą laisvę kovojo. Taigi pašventupiškiai, išgirdę klebono šūkį eiti į kovą už laisvę, už savo žemę, pirmieji atsiliepė. Jie susiorganizavo į sukilėlių būrius ir stojo kovon.

Iš jų kaimo atsirado vienas išdavikas. Jis pėsčias nuėjo į Kauną ir pranešė rusams, kur ir kaip ruošiasi pašventupiškiai maskolius piauti.

Grįžo išdavikas namo iš Kauno. Sužinoję apie tai, pašventupiškiai susirinko ir padarė teismą. Sprendimas buvo toks:

— Išdaviką prikalti prie padaryto kryžiaus ir paleisti Nemunu plaukti pas maskolius į Kauną.

Nutarta — padaryta. O kad krikščionies siela nepražūtų, jie nutarė parvežti jam kunigą iš Pakuonio — išpažinčiai atlikti.

Kunigas atvežtas, išpažintis atlikta, krikščionies sielai patarnauta.

Pašventupiškiai savo teismo sprendimą įvykdė: išdaviką prikalė prie kryžiaus, paleido plaukti Nemunu. Net raštelį jam pridėjo tokiu užrašu: "Visi maskolių bernai susilauks tokio pat sprendimo — užmokesčio, kaip šis išdavikas."

Taip pasakojo mums, vaikams, senos moterėlės. Esą, jos pačios tą savo akimis mačiusios. Baigdamos pasakoti, jos pridurdavo:

— Taip ir reikia elgtis su maskolių bernais, išdavikais.

IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO

Mažosios Lietuvos lietuvių Vokietijoj leidžiamas "Keleivis" rašo:

Kaip jaučiasi repatrijavę klaipėdiečiai

Kentėdami vargą visose keturiose Vokietijos zonose, mažiau kaip D. Lietuvos lietuviai pažindami bolševikų okupaciją ir jos žiaurumus, Klaipėdos krašto lietuviai, palyginti, daug daugiau pasidavė bolševikų propagandos įtakai. Pirmiausia prievartos būdu buvo grąžinta į savo kilmės kraštą (tik ne į ūkius) daugelis rusų zonos lietuvių, o 1946-1950 m. laikotarpyje ir iš kitų zonų grįžo keletas šimtų. Tačiau repatrijavusieji jaučiasi labai nesmagiai, ir keletas jau spėjo "atrepatrijuoti" atgal į Vakarines zonas. Bėgtų atgal ir kiti—deja, sovietų saugumo įstaigos jau spėjo jais pasirūpinti. Sugrįžusieji pasakoja, kad rusai visą laiką kelionėje ir įvairiuose per. lageriuose juos švietė "politiškai". Aiškino dabartines gyvenimo sąlygas okupuotoje Lietuvoje. Kai kur politrukų tarpe buvę ir lietuviškai kalbančių. Dar Brandenburge žadėję grįžusiems duoti po keletą šimtų rublių, tačiau iš Liepojos gatvėje įsikūrusio Lietuvių Komiteto tegavę po 50, gi šeimos po 100 rublių, neatsižvelgiant į vaikų skaičių. Beveik visi senieji gyventojai, kiek jų dar Klaipėdoje likę, kad ir labai interesavęsi repatrijantais, vienok viešai vengę su jais kalbėti ir tik paslapčiomis viena kita mintimi pasidalyję. Jie labai stebisi, kai pamato iš V. Vokietijos sugrįžusį klaipėdietį, gi drąsesnis netgi sušunka: "Tau gal galvoje nebegerai!"

Pusė Klaipėdos miesto sugriauta

Raudonoji armija Klaipėdos miestą užėmė 1945. I.28.d. Karo veiksmų eigoje, vokiečiams stipriai ginantiems, raudoniesiems puolant, buvo sugriauta apie 50% visų miesto ir uosto pastatų. Visiškai sugriautas jūrų prekybos uostas, elektros stotis, visos stambios įmonės. Mažiau paliestas stoties rajonas, Stoties, Simano Dacho ir šalutinės gatvės. Mažai sužalota Liepojos gatvės kairioji pusė (žiūrint iš šiaurės į Dangę), tuo tarpu kita pusė smarkiai sunaikinta. Gerokai nukentėjusi buvusi Aleksandro gatvė, abidvi Dangės upės pakrantės. Rajone tarp Biržos tilto iki Kulių vartų išliko apie 45% namų. Visiškai pradingusi garsioji turgaus halė, gi iš Turgaus gatvėje buvusių namų nelikę nė pusės. Visa Turgaus aikštė iki Karolio Tilto dabar aptverta aukšta lentų tvora, kurios tarpuose iškyla sargybų bokšteliai. Čia įruošti raud. armijos karinių medžiagų sandėliai. Smarkiai sugriauta Grovių gatvė ir Smeltė. Klaipėdos miesto dalis anapus Žiemos uosto, Kanto gatvė ir priemiestis Vitė sugriauti 50-60%. Su Neringa nebėra jokio susiekimo laivais. Ir anoje pusėje matosi daug sunaikinimų. Kariškais sumetimais civiliams uždrausta lankyti Kuršių Neringą. Atstatymas labai menkas ir niekas šiuo reikalu nesirūpina. Ilgainiui į darbą paleisti keli fabrikai, kurie ir dirba daugiausia rusų karo ūkiui. Smarkiau dirba Lindenau laivų statybos dirbtuvės, cheminis fabrikas "Union", dvi lentpjūvės, tekstilės ir celulozės fabrikai. Tačiau ir šios gamybos įmonės labai skundžiasi mašinų stoka, nes karo metu sunaikintosios mašinos nebuvo pakeistos naujomis.

Raudonosios armijos paminklas

Bene didžiausias pastatas, kurį bolševikai pastatė Klaipėdos mieste, yra paminklas raud. armijai Liepojos gatvėje. Pastatas didžiulis, iš tašyto akmens, su milžiniška platforma viršuje, ant kurios stovi dvi prieštankinės patrankos. Mieste pilna rusiškų plakatų, garsinančių bolševikų lamėjimus.

Kolonizacija ir deportacijos

Paskutinio karo išdavoje Klaipėdos kraštas neteko daug savo gyventojų, kurie pasitraukė į Vakarus. Pažymėtina, kad pasitraukusiųjų tarpe daugiausia buvo vokiečiai. Jų palikti ūkiai paimti valdžios žinion ir kolonizuoti iš dalies maskolišku, iš dalies lietuvišku elementu. Į didesnes vietoves, ypatingai Klaipėdą, atgabenta daug rusų kolonistų. Nežiūrint to 1949 metais viso Klaipėdos krašto gyventojų skaičius tesiekė 40 tnuoš. 1939 m. gyventojų skaičiaus. Pačiame Klaipėdos mieste telikę vos 1,300 vokiečių. Visose pradžios, vidurinėse, amatų ir kitose mokyklos dėstoma rusiškai ir lietuviškai.

Klaipėdos krašto gyventojus kiekvienais metais lydėdavo D. Lietuvoje jau seniau žinomos deportacijų bangos. Pirmoji didžiulė deportacija čia buvo įvykdyta 1946 metais, kurią vėliau sekė kitos. Visi gaudymo būdai mums jau gerai žinomi ir bolševikai nieko nauja šioje srityje Klaipėdos krašte nebeišrado. Kiekvienam tremiamajam leisdavo pasiimti tiek rankinio bagažo, kiek jis galėjo panešti. Nelaimingojo galvijai, baldai ir kitas turtas paimamas valstybei. Suimtieji vežami kai kur autovežimiais, kitur (kaimuose) arkliniais vežimais, stipriai saugomi milicijos ir MVD. Trėmimo motyvai nesakomi. Tik pasiekę pačias ištrėmimo vietas jie patirdavo, kad čia turės kentėti nuo 5 iki 25 metų. Paskutinės trėmimo akcijos metu, apie kurią daugiau žinių suteikia grįžę repatrijantai ir "memellaenderių" spauda, buvę iš Klaipėdos miesto ir apskrities išvežta 9 suimtųjų vagonai, iš šilutės 7, iš Pagėgių 8 prekiniai vagonai. Turint galvoje, kad rusų prekiniai vagonai yra didesni už vartojamus Vak. Europoje, paskutiniuoju transportu buvę išvežta apie 1,200 asmenų. Didžiausia tremiamųjų dalis tekusi vokiečiams, bet jų tarpe buvę ir nemažai lietuvių. Stotyse suimtieji labai stropiai saugomi. Daugelis jaunų vyrų betgi pabėgę iš savo namų, pakeliui ar ištrukę stotyse. Kurie jų nekrito nuo bolševikų sargybinių šūvių, padidino Lietuvos partizanų skaičių. Tremiami ir seneliai. Taip netoli šilutės buvo suimti 82 metų vyras ir jo žmona 81 metų amž., jau dvejus metus išgulėjusi ligos patale. Senutė numirė dar šilutės stotyje, tuo tarpu kai senelis dar pajėgęs pasiekti Sibirą.

Kiekviena miesto gatvė turi rusą komendantą, kuris registruoja gyventojus; prie kartotekų sėdi MVD-istai. Ypač persekiojami buvę "buržujai". Jie čia neturtingi, it bažnyčios pelės.

Skurdus vaizdas Klaipėdos krašte

Važiuojant traukinių perkamas biletas, kuriame parašytas vagono numeris. Taigi gali važiuoti tik paskirtame vagone. Kiekvienas vagonas turi savo konduktorę, kuri kontroliuoja biletus. Nežiūrint to, daug kas važiuoja "zuikiais", dažniausia ant tiltelių ar prisikabinę po vagonais. Stoties personalas tai pakenčia tylėdamas. Stočių pastatai labai skurdūs ir nepaprastai blogai atrodo. Daugelis langų dar neturi stiklų ir yra lentelėmis apkalti. Niekur nematyti tvorų — jos nuimtos ir sukurentos. Daugelis sklypų, ūkių apleisti, nedirbami. Sunaikintos geležinkelių stotys dabar atstatomos labai primityviškos. Bėgiai apaugę žolėmis. Šritis tarp Priekulės—Kukoraičių m a ž a i karo paliesta. Šilutės apylinkėse jau daug blogiau. Visur matyti priversti dideli Lietuvos miško kiekiai, kurie vežami iš krašto. Prie jų dirba ūkininkai, prievarta suvaryti. Keliaujant traukiniu nuolat girdėti trys kalbos: lietuvių, rusų, vokiečių. Stočių pastatuose ramu, nėra triukšmo, stinga klijentų. Bufetų tarnautojos dažniausia rusės, kalba tik rusiškai. Rusai su visais tekalba tik rusiškai. 90% viso geležinkelių ir stočių personalo rusai. Nemaža dalis krašto gyventojų išvaryti iš savo namų, kad užleistų juos rusams. Kas gyvena savo nuosavo namelio kampelyje, tas turi mokėti nuomą. Daugelis vokiečių namų savininkų iš savo gyvenamųjų patalpų ir patalpinti į specialiai jiems pastatytus barakus. Iš viso, krašto vaizdas labai skurdus, pasikeitęs.

Rašytojų Klubas dėkoja

Literatūros šventė balandžio 15 d. šauniai praėjo. Rašytojų Klubas dėkoja visiems sveikinusiems žodžiu ar raštu. Ypatingos padėkos nusipelnė programos dalyviai: rašytojai A. Vaičiulaitis, J. Aistis, J. Jankus, solistė Prud. Bičkienė, muzikas J. Byanskas, aktoriai Kazys Gandrimas ir Antanas Rūkas, kunigai J. Prunskis ir Bagdonavičius, talkininkai Adolfas Markelis, Česlovas Grincevičius, El. Zujienė, B. O. Stanaitienė, Br. Cicėnaitė, liet. aukštesn. mokyklos mokiniai, ateitininkų literatūros būrelio nariai. Taip pat dėkojame prof. A. Gyliui, Onai Zailskienei ir šventę garsinusiems "Draugui", "Naujienoms" ir Sophie Barcus.

Chicagos Rašytojų Klubo Valdyba

KĄ RAŠO Šepetys?

★

TRUMPUTIS RAPORTAŽAS

Mūsų dulkėtame gyvenime atsiranda kuriozų bei linksmesnių valandėlių. Kaip bevadintum, vis dėlto šie reiškiniai siejami su kultūriniais reikalais. Kitaip juk ir būti negali.

Mažėja spauda

Argentinos fašistinis diktatorius Peronas uždarė "La Prensa" dienraštį ir jo nuosavybę konfiskavo.

Tėvai pranciškonai perėmė tris lietuvių laikraščius: "Darbininką", "Lietuvių Žinias" ir "Ameriką". Iš trijų laikraščių padarys vieną, bet "gerą".

Mano supratimu, tėvai pranciškonai padarė klaidą, kad nebandė "Vilnies" ir "Laisvės" perimti. Jeigu "tėvai" būtų tai padarę, tai būtų pasidarbavę ne tik lietuvių tautai, bet ir JAV.

Norėtų diktatūros

Chicagon suvažiavę rašytojai, be kitų literatūrinių apeigų, premiją įteikė už "geriausią" kūrinį, priėmė rezoliuciją reikalaudami, kad laikraščių redakcijos diskusinio turinio rašinius kištų į gurbą.

Be reikalo jaunuoliai karščiavosi. Laisvame krašte spaudai durų negali uždaryti ne tik rašytojai su rašeivomis, bet kartais ir valdžia. Jeigu laikraštis nededa kurio nors rašinio, tai autorius siunčia kitam laikraščiui. Patys muša, patys rėkia.

Bus geras poilsis prie jūros

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje didelės apdraudos organizacijos vadovybė įsteigė poilsio namus Atlantic City, N. J. "Persidirbusieji" SLA darbuotojai galės ramiai pailsėti bent porą savaičių prie jūros, sako, nemokamai. Mažiau pasidarbavusieji, suprantama, turės daugiau už poilsį mokėti.

Visuomenės reikalai jau "sutvarkyti"

Turėjome ir Chicagoje "Išeivio teismą". Nors teismo procedūra tęsės penkias valandas, vis dėlto saujelė susirinkusių Lietuvių auditorijoje žmonių, įskaitant visus prokurorus, liudininkus ir žiopsotojus, nepajėgė išspręsti visuomenės reikalų. Gal ir patį teismą reikėtų pakaltinti, kad ėmėsi tokio darbo, kurio negalima atlikti. Būdiniausia liudijo vienas senesnio amžiaus jumoristinės nuotaikos ateivis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės klausimu. Jisai pasakė, kad lietuvių bendruomenė visur buvo ir dabar yra.

Išklausius kaltintojo kalbos, susidarė įspūdis, kad senieji ateiviai ne tiktai yra kalti, bet dar ir skolingi Lietuvai. Man pasidarė liūdna žinant faktą, kaip daug Amerikos lietuviai padėjo Lietuvai atsikurti, kad daug milijonų dolerių buvo visokiais keliais nuėję į Lietuvą. Spauda ir organizacijos bei kultūrinės veiklos grupės daug dirbo ir stengėsi jaunuolius sulaikyti nuo nutautimo. Be to, mūsų naujieji ateiviai toli gražu ne visi tesideda prie organizacijų, jie kažkaip žiūri pasyviai, lyg į svetimus reikalus. Jiems atrodo, kad čia nėra ko veikti.

Radio

★

BUDRIKO RADIO PROGRAMA

Oro bangomis kas sekmadienį ateina į jūsų namus gražios lietuviškos dainos bei muzika. Tad nepamirškite pasiklausyti ir šį sekmadienį. Stotis WCFL, 1000 kil. Laikas — 5:30 val. po pietų.

Leidėjai — Jos. F. Budriko Prekybos Namai, adresu 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.

O. O.



★

The Lithuanian University Club is sponsoring a "Funnie Munnie" Auction and Style Show, scheduled for Friday, April 27, 7:30 p. m., at Darius - Girenas Hall, 4416 S. Western Ave.

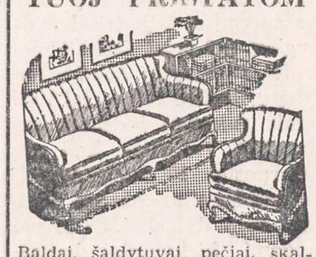
Approximately 16 items have been donated for the affair by Gordon's, 6433 S. Halsted St. The prizes range from dolls to scooters for the kiddies, and, from Swank men's accessories to women's handbags. The bidding will be with fake money. which has been printed for the sake of convenience in one-hundred dollar denominations. All one has to do to obtain the "funnie munnie", is to request it each time upon entering the store; no purchase is necessary, and no effort will be made by the salespeople to sell anything. An ambitious person could go in and out of the store and amass a fortune within an hour. Vytautas S. Norgaila

NAUJIENAS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepia į skelbimus.

PAMOKOS
Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Pl., Chicago 8, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ DIRBINIŲ
SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ
RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ
IR KT. PREKIŲ
John A. Kass
Laikrodžiai Pataisomi Specialisto
Duodama 1 metų Garantija
Lengvais išsimokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke
Įsteigta 1915 metais

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikučiams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU
APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTA REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.
CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

SOTUS ALKANAM PADĖK!
AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place.
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.
AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.
SIUNTINYS Nr. 3—$6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos
SIUNTINYS Nr. 5—$5.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino
SIUNTINYS Nr. 10—$6.50
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado
SIUNTINYS Nr. 12—$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos
1 sv. cukraus
SIUNTINYS Nr. 19—$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 25
E) 9 sv. gryn. kiaul. taukų $5.25
C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 8.00
SIUNTINYS Nr. 30—$6.40
5 sv. degintos pupelių kavos
SIUNTINYS Nr. 93—$8.50
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 94.
A) 5 sv. šokolado $5.30
B) 8 sv. bičių medaus 5.00
C) 5 sv. kakavos 4.50
E) 20 svarų cukraus 4.70
I) 5 svarai margarino 3.70

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

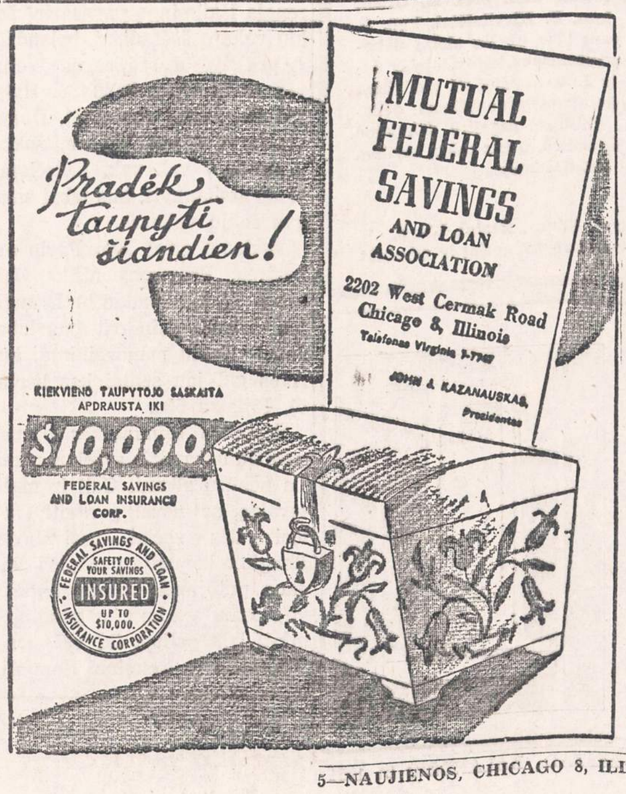
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo eczema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina $1.50. Siųskit Money Orderį arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

NELAUKITE—
RYTOJ GALI BUTI PERVĖLU!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKAY, Inc
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas CEntral 6-5208
Generaliai Agentai Šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

S. L. A.
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudos tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.
Susivienijimas iš apdraudos nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdraudą. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje, stiprina lietuvybę Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.
Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklausykite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai prašalina iš organizmo rugštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kūne ir jūsų kraujuje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei nakčia dažnai turite keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinę, vartokite
ŽOLIŲ ARBATĄ SANITAS No. 101
Kaina $1.10 su prisiuntimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu.
Užsakymus su pinigais adresuokit taip:
SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE., CHICAGO 22, ILL.



SAVAITRAŠTIS
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja
Du doleriai
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai,
adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"
AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?
Net ir kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.
"KELEIVĮ" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.
Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.
Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.
Kainuoja tik $3.00 metams
Adresas toks:
"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS

AR GALI PASIKARTOTI DEPRESIJA?

Praeitą trečiadienį Lithuanian Chamber of Commerce susirinkime La Salle Universiteto Prof. Walter W. Kester padarė pranešimą apie Amerikos ekonominę padėtį ir numatomas biznio perspektyvas. Pranešėjas supažindino klausytojus su Amerikos ekonominio gyvenimo svyravimų diagramomis. Nuo Napoleono karų laikų ligi šių dienų Amerikos ūkis reguliariai dešimtmečių perijodais išgyvena pakilimo, klestėjimo ir smukimo, depresijos laikotarpius. Kiekvienas karas pakelia gamybą, kainas ir uždarbius, o dešimtmečiui praslinkus — pasireiškia depresija, ūkio stagnacija. Jei prileisti, kad toks reiškinys kartosis ir po 2-ro pasaulinio karo, tad depresija turėsianti pasireikšti 1953—1956 metais. Bet ar yra kokių duomenų, kad Amerikos ūkis slinktų į depresiją?

Šiandien Amerika gyvena aukščiausio ūkio klestėjimo laikotarpį. Pereitą mėnesį pagaminta 9 milijonai tonų plieno. Tai yra didžiausias plieno kiekis pagamintas bet kada Amerikos istorijoje. Jis pralenkia net ir karo metų gamybą. Per tą patį kovo mėn. suvartota 7 bilijonai kilovatų elektros energijos, t. y. tris kartus daugiau, nei prieš dešimtį metų. Jei 1940 metų bendrą gamybą prilyginti 100, — tai 1950 metais gamybos indeksas sudaro 223. Tai rodo, kad per pastaruosius 10 metų Amerikos produkcija užaugo daugiau, kaip dvigubai. Čia paduodami kiekybiniai duomenys (ne kainomis). Tas reiškia, kad dabar Amerikoje pagaminama automobilių, statybinių medžiagų, plieno ir kitokių prekių du kartu daugiau, nei prieš 10 metų. Tautos pajamos, t. y. visų dirbančiųjų pajamos siekia 241 bilijoną dolerių. Arba taip pat du kartu daugiau, nei 1940 metais.

Tačiau kartu su šiuo nepaprastu Amerikos ūkio klestėjimu atsiranda eilė reiškinių, kurie kelia ekonomistų tarpe tam tikro susirūpinimo. Visi prisimena po kiekvieno karo buvusius ūkio pakilimus ir po to sekusias depresijas. Nors negalima griežtai tvirtinti, kad istorija visuomet kartojasi, tačiau esama būdingų reiškinių, kurie yra buvę pastebėti ir prieš 1929 metų depresiją. Pavyzdžiui, ekonominė statistika rodo, kad per pastaruosius 6 mėnesius nepaprastai užaugo medžiagų, pusiaugaminių ir pagamintų prekių atsargos, vadinamos inventorium. Tos atsargos padidėjo pas gamintojus, urmininkus ir detalistus. Tas vadinamas inventorius per tą laiką pašoko iki lig šiol Amerikoje negirdėto lygio — 65 bilijonų dolerių, užaugdamas 13 bilijonų dolerių. Kai įmonėse susikaupė tokios milžiniškos prekių atsargos — dabar girdimos kalbos apie vartojamųjų prekių trūkumą yra tikra nesąmonė. Tas tik rodo, kad dabar pramonė pagamina daugiau, nei parduoda. Antras reiškinys — tai kredito augimas.Per tuos pačius 6 mėnesius vartotojų kreditas užaugo 20% arba 3 bilijonais dolerių. Bankų komercinis kreditas pakilo net 40%, neminint čia ilgaterminio (hipotekinio) kredito, kuris taip pat yra pasiekęs rekordinę sumą. Tas nepaprastas kredito išaugimas rodo, kad gyventojai perka ir suvartoja daugiau, nei uždirba. Tokiai padėčiai esant kyla klausimas: ar ilgai dar įmonės gali gaminti ne pardavimui, bet atsargų sudarymui, kur yra kredito riba? Į šiuos klausimus, deja, tuo tarpu atsakymų nesurasta. Praeityje panašūs reiškiniai baigdavosi ūkio katastrofa. Kaip bus dabar — sunku atsakyti. Bet turint visa tai galvoje, į ateitį tenka žiūrėti atsargiai.

Šį neaiškų ir kiek bauginantį Amerikos ekonomikos vaizdą kiek prablaivina kai kurie neginčijami pozityvūs reiškiniai, kurie pastebimi dabartinėje ūkio padėtyje. Pirma, tai nepaprastai aukšta pirkėjų vartojamųjų prekių paklausa. Atmetant kredito išplėtimą, naturaliai kyląs Amerikos gyventojų gerbūvis reikalauja vis daugiau ir daugiau prekių. Antra, nepaisant dabar esamos labai aukštos gamybos, šiais metais pramonės įmonės numato naujų investicijų už 25 bilijonus dolerių. Karo pasiruošimui kas mėnesį išleidžiama 2 bilijonai dolerių. Iki naujų metų ši suma užaugs ligi 4 bilijonų dolerių. Kariniai užsakymai šiuo metu yra didelis ekonominio aktyvumo faktorius, tačiau jo nereikia perdėti. Krašto ūkyje sprendžiamos reikšmės turi civilinių gyventojų vartojamųjų prekių pirkimas, kuriam kas mėnuo išleidžiama 12 bilijonų dolerių. Kariniams reikalams, kaip minėjome, teišleidžiama tik 2 bilijonai, kas sudaro tik 8% visos gamybos. Ligi metų pabaigos karinių reikmenų gamyba pakils ligi 15—20%, bet ji dar toli bus nuo karo metu buvusios padėties, kai 45% gamybos ėjo karo reikalams.

Su karinių reikmenų gamyba tampriai rišasi infliacijos klausimas. Jau dabar doleris teturi tik 50% jo prieš 12 metų buvusios vertės. Didėjanti karinių reikmenų gamyba dar mažina dolerio vertę. Mat, karo reikalams išlaidos yra neproduktingos: apyvartoje padidėja pinigų kiekis, bet atitinkamai neužauga vartojamų prekių kiekis. Tas didina infliaciją. Kovai su infliacija turi būti didinamas darbo našumas ir tobulinami gamybos metodai, kad sumažinus gamybos kaštus. Ar pavyks tai padaryti — priklausys nuo visų Amerikos gyventojų pastangų ir norų daugiau aukotis savo krašto gynimo reikalams.

Tokias, maždaug minėtis pareiškė pranešėjas. Tai buvo tikrai aktualus ir turiningas pranešimas. Vėliau prelegentui buvo patiekta eilė klausimų, kurie lietė dolerio vertę depresijos metu, hipotekinių skolų (mortgage) likimą ir taupmenų likimą, jei kiltų depresija ir daugelį kitų kiekvienam rūpimų reikalų. Atsakydamas į paklausimus Prof. W. W. Kester pareiškė nuomonę, kad iš anksto stebint galimos depresijos žymes, galima imtis priemonių jos daromai gyventojams žalai sumažinti. Labai svarbus vaidmuo čia tenka naujai sutvarkytoms ir federalinės draudimo įstaigoms apdraustoms Taupymo ir Skolinimo Bendrovėms (Savings and Loan Ass'n.). Tikimasi, kad jei įvyktų depresija, tos bendrovės sugebės išgelbėti žmonių santaupas ir apsaugoti nuosavybes.

Po paskaitos dalyviai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais. Nepaisant labai nepalankaus oro, paskaitos pasiklausyti susirinko daugiau kaip šimtas Chamber of Commerce narių ir svečių.

Sus-mui vadovavo Chamber of Commerce pirmininkas inž. Antanas Rudis.

Adolfas Baliūnas

Žemaičiai šoks

Žemaičių Kultūros Klubas rengia iškilmingą pavasarinį šokių vakarą šeštadienį, balandžio (April) 21 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., mažoj svetainėj. Durys atsidarys 6 val. vakarą. Šokiai prasidės 7 val. vak. Kviečiame visus atsilankyti, bus labai smagus šokių vakaras.

Šokiams gries Ben Pavio orkestras. Programą atliks Chicagos Liet. Suvalkiečių Draugijos choras. Taip pat bus labai daug visokių pamarginimų, kuriuos gal jau seniai kas bematė. Įėjimas 50c.

Žemaitės šeimininkės paruoš gardžių užkandžių svečiams, kad jie nebūtų alkani. Gali ir maža tevalgę ar nevalgę ateiti, nes visi galės sočiai pasivalgyti. Rengimo komisija parūpins gardaus putojančio alučio ir kitų stipresnių gėrimų, o pasilinksminti bus galima iki vėlumos.

Kviečia **Rengimo Komisija**

Garsinkitės "N-nose"

Lietuvių Paštininkų Sąjunga veikia

Gražiai ir su dideliu atsidejimu veikusi Vokietijoje Lietuvių Paštininkų Sąjunga savo veiklą tęsia ir emigracijoje. S-gos centro valdyba yra įsikūrusi Chicagoje. Balandžio mėn. 27 d. iš St. Louis atvyksta šios sąjungos pirmininkas p. Jonas Bereiša ir drauge su čia įsikūrusiais sąjungos centro valdybos nariais balandžio mėn. 28 d. 17 val. pas sąjungos sekretoriu J. Janušaitį, 726 W. 18tth St., turės platų pasitarimą paštininkų sąjungos reikalais. Buv. Liet. paštininkus, norinčius arčiau susipažinti su s-gos veikla arba pasikalbėti su pirmininku J. Bereiša, kviečiu sakytą dieną atvykti nurodytu adresu.

LPS-gos nariai yra daug prisidėję prie savo kolegų emigracijos palengvinimo, o taip pat centro valdyba ir nariai nuoširdžiai rūpinasi pasilikusiais Vokietjoje buv. paštininkais. Šia proga visi, gavę sąjungos informacijas, prašomi s-gai grąžinti pranešimus.

Sekretorius **J. Janušaitis**

Cicero

Draugystės Lietuvos Kareivių paprastas susirinkimas įvyko praeitą sekmadienį Liuosybės svetainėj. Po paprastų formalumų pirmininkas paprašė visus sustoti pareikšti pagarbai mirusiam nariui a. a. J. Bernotui. Ligonių lankytoja pranešė, jog yra išsirašęs iš sergančiųjų J. Pocius, sirgęs 9 savaites, o V. Vaseliūnas dar yra gydytojų priežiūroj, bet eina sveikyn. S. Bukauskui atbaigta mokėti pašalpa.

V. Lavinskas padavė raštišką atsišaukimą sušelpti sunegalavusiam Stasiui Motūzai tremtyje. Pasidalinus mintimis, paskirta $5,00 iš draugijos iždo ir nariai sudėjo $11,50. Tai vis šiokia tokia parama.

Pikniko rengimo komitetas pranešė, kad visiems nariams išsiuntinėti biletai; spauda "Naujienų" gera, tvarkinga.

Chicagiečiai svečiai sekmadienį po pietų gražiais automobiliais suvažiavo Ciceron. Garfield Park Klubo nariai atliko savo metines iškilmes Liuosybės svetainėj. Tam tikrą laiką neriai nesirgę ir neėmę pašalpos gavo dovanų. Tų sveikųjų tarpe buvo advokatas Kazūnas.

Laukiama tremtinių pasirodymo bal. 22 d. Parapijos svetainėj Tremtinių Bendruomenės ir 3 Labdarių kuopos parengimas. Bus suvaidintos "Piršlybos", dainuos naujas choras, vadovaujamas P. Kreivėno, o P. Ročkienė vadovauja šokių grupei. Po programos balius. Vietiniai senieji gyventojai turėtų gausiai atsilankyti ir pasigėrėti naujais talentais, nes tai neprofesionalai, bet paprasti eiliniai pasišventėliai, kaip kadaise buvom ir mes. O buvo smagu, linksma. Gerai, kad naujieji ateiviai eina senųjų pėdomis. **D.**

Smagiai pasilinksminta

Šių metų balandžio mėn. 14 d., šeštadienį, Lietuvių Auditorijoje 217 SLA kuopos surengtas šeiminis pobūvis praėjo su dideliu pasisekimu. Prisirinkus pilnai salei svečių, moterų trio padainavo keletą lietuvių kompozitorių dainelių, ir jaunas solistas p. Jandys vykusiai atliko porą solo dalykėlių, o dar vėliau, atvykęs rašytojas A. Rūkas padeklamavo kelis savo ir kitų poetų satyrinius eilėraščius.

Po meninės programos iki vėlos nakties buvo šokiai, grojant puikiam orkestrui. Atrodė visi patenkinti: rengėjai, kad taip daug atsilankė, o svečiai jiems pateikta pobūvio programa.

A. Š.

Biletai į "4 Draugus"

Apie "Tėvo" ir "4 Draugų" vaidinimus po visą lietuvišką Chicagą yra pasklidęs toks garsus gandas, kad labai garsinti tų veikalų jau ir nebereikia.

Tik, prašom, neužmirškime: "4 Draugai" papigintomis kainomis ir paskutinį kartą bus vaidinami Sokol salėje šį sekmadienį, balandžio 22 d. Kviečiame visus teatro draugus ir linksmo vaidinimo mėgėjus. Pradžia 3:30 popiet. Komedija yra keturių veiksmų ir joje labai linksmai paliečiamas viengungių ir vedusių žmonių gyvenimas. Po vaidinimo pobūvis ir šokiai, griežiant J. Byansko orkestrui.

k.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

LSD 4 KUOPOS SUSIRINKIMAS

LSD 4 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 22 d., 10:30 val. rytą Naujienų patalpose, 1739 So. Halsted St.

Malonėkite visi draugai nevėluoti ir atsilankyti į susirinkimą paskirtu laiku. Yra daug svarbių reikalų apsvarstyti. Bus taip pat kuopos valdybos ateinantiems metams rinkimai.

Kuopa taip pat rengia Pirmos Gegožės paminėjimą. Jis įvyks sekmadienį, bal. 29 d., 1:30 val. popiet Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Svetainės durys bus atidarytos 1:00 val. popiet. Įžangos mokėti nereikės. **—Kuopos valdyba.**

LIETUVIŲ Žagarės Klubo susirinkimas įvyks sekmad., balandžio 22 d., 1 val. popiet, Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Malonėkite visi laiku atvykti.

—J. Keturakis, rašt.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Chicagos Liet. Studentų Draugija šaukia visuotinį Chicagos studentų susirinkimą, kuris įvyks š. m. balandžio mėn. 22 d. 1 val. po pietų Tremtinių Namuose, 2244 W. 23rd Place. Visi studentai kviečiami dalyvauti. **CLS Draugija.**

LIETUVIŲ Piliečių Darbininkų Pašalpos Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekm., balandžio 22 d., 12:30 val. popiet, Tremtinių Namuose, 2244 W. 23rd Place. Visi nariai-ės kviečiami atsilankytis.

—James R. Cherry, sekr.

KUPIŠKĖNŲ Kultūros Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, balandžio 21 d., 8 val. vak., Tremtinių Namuose,2244 W. 23rd Place. Visi nariai prašomi susirinkti, nes yra daug svarbių draugijos reikalų aptarti.

—P. Balchunas, rašt.

KRAKIŠKIŲ Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 22 dieną, 1951 m. 2 val. po pietų, adresu 4019 So. Rockwell St., Chicago. Visi nariai-ės malonėkite dalyvauti, nes turime tarimus atlikti.

—A. Kvedaras, rašt.

RUOŠIA BENDRĄ VAKARĄ

LTB Cicero apylinkė ir Labdarių Draugija sekmadienį, bal. 22 d., 7 val. Šv. Antano parapijos svetainėje ruošia bendrą vakarą. Bus vaidinama "Piršlybų" komedija su dainomis ir šokiais. Dalyvauja solistė St. Klimaitė. Šokiams gros K. Siliūno orkestras.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jusų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

Padėka



ELZBIETA BARZDIENĖ

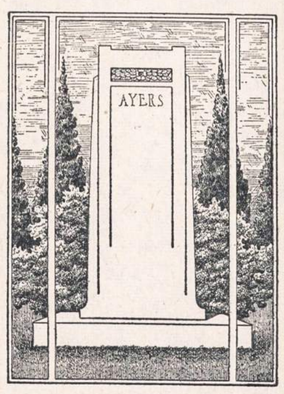
Mirė balandžio 6 dieną, 1951 ir palaidota tapo balandžio 10, o dabar ilsisi Šv. Kazimiero kapinėse, amžinai nutilus ir negalėdama atsidėkot tiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgailėdami jos prasišalinimą iš mūsų tarpo, reiškiame giliausią padėką dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms. Dėkojame mūsų dvasiškiem tėvam, kun. prel. B. Urbai, kun. A. Valančiui, kun. J. Griniui, kun. P. Kirvilaičiui, kun. J. Vilučiui, kurie atlaikė įspūdingas pamaldas už jos sielą; dėkojame kun. J. Griniui už atkalbėjimą rožančiaus koplyčioje ir dalyvavimą kapinėse; prof. A. Pociui ir J. Gedraičiui už giedojimą bažnyčioje, šventų mišių ir gėlių aukotojams, grabnešiams; dėkojame laidotuvių direktoriui A. M. Phillips; pagalios dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau mūsų mylima žmona ir motinėle sakome: ilsėkis šaltoj žemėje.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Dukterys, Sūnus, Žentai, Marti, Anūkai, Proanūkai, Švogeriai ir Giminės.

77 METUS BIZNĮ DARANTI
E. WUNDERLICH GRANITE CO.
siulo geriausios rūšies Montello, Rock of Ages, Westervik (juodojo Švedijos) granito paminklus.
Kreipkitės į mūsų atstovą
Antaną Tamkevičią
7241 S. Troy St., Chicago, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-6326
tarkitės su juo, ir paminklas bus nuvežtas į bet kurias kapines.
Visai prie Lietuvių Tautinių Kapinių, Keane Ave. (Telef.: Willow Springs 959), galite pamatyti baigtus mūsų paminklus ir pasirinkti patį mėgiamiausią.



Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.
BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.
PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.
Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005



VLADAS MINGĖLA

PUSĖS ŠIMTMEČIO SUKAKTIES PROGA

(KOMEDIJOS "AMERIKA PIRTYJE" PIRMĄ PALANGOS VAIDINIMĄ MININT)

1. Palanga: čia Kęstutis sutiko gražuolę Birutę...

Iš Poseidono nelaisvės išfrūkęs vėjas siautėjo visa Palangos pakrante, Baltijos jūros paviršiumi. Bangos tą dieną ritosi tartum kalnai vis artyn į krantą. Ir kaukė vėjas siaubingai. Laužė ir taip jau pakrypusias pušeles. Ūžė braškėjo medžiais pasipuošusi Palanga. Jūra ūžė, virė, tartum didžiulis, beveik iki dangaus siekiąs, katilas. Baltijos bangos viena per kitą ritosi, viena kitą įnirtusiai gaudė, pyko, iš pykčio šėlo, šnypštė, tartum tūkstančiai gyvačių: jos glėbesčiojosi, vyniojosi, tyso, trūko, lūžo, kriokė ir baltu balčiausiu pienu putojo. Ir trumpam laikui lyg apsiramindavo, nes jūros akys atidžiai žvalgė naują puolimo barą.

Net ir gamta tą dieną juto kažką nepaprasto vykstant Palangos gyvenime.

Juk čia pirmą kartą išvydo kunigaikštis Kęstutis gražuolę Birutę. Ji nešė savo broliams, dirbusiems laukuose, pietus lauknešėliu. Šią paprastą Lietuvos laukų mergaitę pamatęs kunigaikštis apstulbo iš nuostabos jausmo. Jam atrodė, jog čia tik deivė savo grožiu jį burianti... Kęstutis iškart taip pamilo jaunąją Birutę, jog ant to paties kelio jai pasiūlė savo ranką ir širdį. Birutė tapo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio žmona — kunigaikštienė. Jos vardas ir dabar šviečia mums didingos Lietuvos praeities švyturiu. Kęstučio ir Birutės sūnus Vytautas iškėlė Lietuvos valstybės garbę į nematytas aukštybes. Lietuva išplito nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Ilgus amžius vėliau, nelaisvėje, lietuvis sau sėmėsi iš garbingos ir didingos praeities jėgų kovai dėl tautos laisvės. Laisvos Lietuvos laikais Birutės kalnas patapo mūsų gimtinės istorinės didybės paminklu, buvo iš visos Lietuvos ekskursijų lankomas, gerbiamas it kokia šventovė. Šio kalno pušelėmis dabintoje viršūnėje buvo pastatyta koplytėlė su altoriumi. Raudonų plytų koplytėlė, it skaitaveidė mergužėlė, nuo kalno viršūnės išdidžiai ir, kar-tu, mergišku gėdingumu, žvelgė į neaprėpiamas Baltijos jūros tolumas: ten, kur dangus susiliedavo su vandeniu.

2. Jūratė ir Kastytis

Šviesios atminties Lietuvos patriotas ir didis dainius — poetas Maironis sukūrė nemirštamo garso poemą "Jūratė ir Kastytis". Prie Palangos krantų kartą Jūratė bežaisdama jūroj pamatė nepaprasto grožio drasuolį žvejį Kastytį. Dievaičių dukros širdis suliepsnojo karšta ir amžina meilė žemės sūnui Kastyčiui. Pamilusi jį ilgai viliojo. Pagaliau įsiviliojo savo mylimąjį į savo pasakiškus rūmus jūros gelmėse. Gintaro rūmų grožio ir pasakose niekas neįstengęs apsakyti — taip gražūs jie buvo. Bet neilgai truko jų laimė. Sužinojęs jūrų dievaitis Poseidonas apie dukros meilę su žemės sūnumi, supyko, įtūžo. Pasikvietė dievaitį Perkūną talkon. Pats sukėlė tokią audrą, jog bangomis nusirisdavo visas vanduo ir rūmai žvilgėdami auksu dugne išgąstingai žiūrėjo į dangų. Tuo laiku Perkūnas griausmu trenkė į Jūratės ir Kastyčio rūmus. Žaibo vilyčiomis sudaužė, sutrupino juos į smulkius gabalėlius; suskaldė rūmus į gintaro trupinėlius... Kastytis žuvęs dievaičių kerštoįtužimo išdavoje. Laimė buvo trumpa. Jūratė ir dabar gyvena... Ir kada vakaro burtuose aprimsta jūra, gerai įsiklausius girdisi Jūratės verksmas: ji vis negali pamiršti Kastyčio. Užtat ir dabar jūros pakrantėse randasi didesni ir mažesni gintaro gabalėliai.

3. 1899 m. rugpiūčio 20 d. — Lietuvos teatro gimtadienis

Palangos gamtovaizdis, pilnutiniam grožio spindėjime, prisiglaudęs prie šėlstančios jūros traukė žmogaus akį ir viliojo eiti vis tolyn ir tolyn. Šilojai, palinkusios pušelės, krūmai ir pajūry vėjo supūstos, suneštos, balto smėlio, kaip sniegas, kopos sudarė ištisą gamtos puošmesų grandinę. Paprastučiai, tartum į smėlį sulindę žvejų nameliai, tiesiog jaudino kiekvieną... Atrodė, jog trūksta tik didžio dailininko, kuris sugebėtų Palangos ir pajūrio grožį nukelti ant drobės: sukurti amžino garso paveikslą.

Ir tą atmintiną sekmadienį Palangos pajūry, šiame palaimintame Lietuvos žemės kampely, gimė š v i e s a, kuri ir pro audros debesis, rūkus, prasiveržė ir ėmė šviesti ne tik Palangos apylinkėse gyvenantiem lietuviams, bet ir visai lietuvių tautai.

Pusė šimto metų atgalios pažvelgę į pirmąjį "Amerika pirtyje" vaidinimą dar ir dabar jaučiame, jog tai buvo nepaprastas įvykis lietuvių tautos gyvenime. Ir tuomet, kaip ir šiandien, mūsų brangios tėvynės gyvenimas buvo kančios ašaromis laistomas. Neviltis ir nusiminimas daugelį stūmė į alkoholio glėbį. Kur kultūros lygis žemas, ten iki aukščiausio lygio išauga girtavimas ir dievaičio Bachuso garbinimas.

Ir buvo ko nusiminti. Kiekvienas lietuvis jautė ant savo sprando Lietuvos budelio, Rusijos caro paskirto gubernatoriaus Muravjovo (Koriko) žiaurumą. Juk niekur pasauly nebuvo tokios neteisybės, — lietuvių tautai buvo uždrausta šviestis ir bet kokia kultūrinė veikla. Nebuvo leidžiama spausdinti lietuviškas knygas, laikraščius, netgi maldaknyges. Nebeskambėjo viešumoj liūdna, persunkta sentimentalios romantikos, lietuviškoji daina. Nevalia taip pat viešumoj pasirodyti su savo grakščiais tautiškais šokiais. Neveikė joks teatras — lietuviškas teatras. Atrodė, jog lietuvių tautos genijus buvo žiaurios, tamsios, jėgos įgrūstas į karstą ir sunkus antvožas jau buvo užvožtas... Tyla. Ano meto laisvosios tautos mažai besijaudino. Amžina naktis supo gražiąją Lietuvą. Kai kurie svetimieji mokslininkai tautos mirtį pranašavo. Lietuvis laukė nesulaukdamas tamsos išsisklaidymo, — tėvynės pabudimo aušros, Lietuvos laisvės ryto; juk prailgo toji begalinė naktis.

(Bus daugiau)

SPORTAS

Chicagos "Lituanikos" debiutas

Laimėta 5:3 (0:2)

Prieč keletą mėnesių mūsų spaudoje pasirodė pirmosios žinutės apie Chicagos lietuvių futbolininkų organizavimąsį, apie jų įsijungimą į krašto futbolo lygos pirmenybes. Visi su nekantrumu ir didžiausiu susidomėjimu laukėmė mūsų futbolininkų pirmojo pasirodymo. Ypač to laukė komandos dalyvaujančios pirmenybėse, nes buvo kalbama, kad lietuviai esą geri sportininkai, o taip pat—neblogi futbolininkai. Ir štai praeitą sekmadienį, balandžio m. 15 d., įvyko taip visų laukiamos pirmosios rungtynės, pirmasis mūsų futbolininkų pasirodymas Chicagoje, kuris pilnai save pateisino ir susirinkusių žiūrovų neapvylė. Nors ir šaltam ir vėjuotam orui esant, į rungtynes susirinko nemažas lietuvių ir amerikiečių žiūrovų būrys, kurie turėjo progos pamatyti "Lituanicos" kovą su amerikiečių "Raugers" komanda.

Lygiai 3 val. popiet amerikiečių teisėjai mūsų komanda, gražiose žalios spalvos uniformomis, pristatė šios sudeties: **Perkūnas; Bruženas - Baltramonas; St. Sobieskis - Koženauskas - Snarskis; Sipavičius-Sadauskas-Vengenskas-Kriaučiūnas- -Numgaudas.**

Rungtynės pradedamos. Pirmąjį kelinį "Lituanicai" tenka žaisti prieš vėją. Rungtynes pradėjus, musiškiai turi iniciatyvą savo rankose ir užspaudžia "Raugers" vartus, tačiau visa eilė gražių progų neišnaudojama, ir sviedinys, nors ir iš geriausios padeties, mušamas neranda vartų. Jaučiamas mūsų vyrų nervuotumas ir netikrumas prie priešininko vartų. Tą išnaudoja "Raugers", perima kamuolį ir žaidimą į savo rankas. 23 žaidimo minutėj iš 18 metrų baudos "Raugers" daro pirmą įvartį savo naudai. Musiškiai nenusimena ir megina pasiekti išlyginamojo įvarčio, tačiau nesiseka. Dar daugiau—puolimui trūkstą veržlumo, tikslumo pasuotėse ir šūvių įvarčiui pasiekti. 36 minutėj "Raugers" muša antrą įvartį. Atšokęs nuo mūsų vartininko rankų kamuolys, vėjo įnešamas į vartus. "Raugers" veda 2:0 savo naudai. Ta pasekme ir baigiamas pirmasis kėlinys. Publikoje, ypač lietuvių tarpe jaučiamas nusivylimas ir nepasitikėjimas mūsų futbolininkais, kuris tačiau, vos pradėjus antrąjį kelinį, buvo išblaškytas.

Pradedamas antrasis kėlinys. Jau nuo pat pirmos žaidimo minutės matėsi mūsų vyrų pasiryžimas kovoti ir laimėti. Nuo pat kelinio pradžios "Lituanica" padiktuoja žaidimą ir iniciatyvą išlaiko iki kėlinio ir rungtynių galo. Jau 7-je žaidimo minutėje po gražaus Sadausko, Vengensko ir Kriaučiūno susipasavimo Vengenskas aštriu žemu šūviu į kampą pradeda įvarčių seriją. Vos kelioms minutėms praėjus, Sipavičius tolimu šūviu ir kairio kampo muša išlyginamąjį įvartį. Pasekme 2:2. Žaidimas vyksta beveik į vienus vartus, ir "Raugers" tenka gintis. Mūsų gynimas dirba užtikrintai ir lengvai likviduoja bet kokį mėginimą prieiti prie "Lituanica" vartų. Dėl per didelio įgauto savimi pasitikėjimo mūsų vyrai atsileidžia, dėl ko netikėtai prasmukęs "Raugers" centro puslėjas šauna įvartį. Tačiau tuoj pas mūsų vyrai kamuolį perima, ir po keliolikos gražių derinių Vengensko, Sipavičiaus ir Sadausko įvarčiais pasekmė pasikeičia aiškiai "Lituanicos" naudai, ir rungtynės baigiamos 5:3 musiškių pergale.

Jei pirmame kelinyje mūsų vyrai ieškojo patys savęs aikštėje, tai antras kėlinys parodo, kad jie save surado ir sugebėjo ne tik pasekmę išlyginti, bet ir pervesti dviejų įvarčių skirtumu, ką sako ir antro kėlinio pasekme 5:1 Lituanicos naudai. Taigi Chicagos "Lituanica" šiuo savo laimėjimu į savo pirmenybių balansą įrašė pirmuosius 2 taškus.

Kitos rungtynės įvyks ateinantį sekmadienį, balandžio 22d., 3 val. popiet toje pat aikštėje, (59 ir Paulina gt. kampas), kuriose mūsų vyrams palinkėsime sėkmės.

J.

Trumpai

—**Sgt. Leo J. Jakaitis,** 27 m., karo veteranas nuo 1945 m., buvo sužeistas Korėjos fronte. Jakaitis yra baigęs St. Patrick aukštesniąją mokyklą ir tarnavo užjury nuo pereitų metų rugpiūčio mėn. Seržantas ir jo žmona Marilyn gyveno pas tetą ir senelį, Mr. ir Mrs. Walter Paulukas, 4225 S. Washtenaw Ave.

—**Bronė Žemgulienė** bal. 19 d. buvo pagerbta įvairių klubų specialiai jai suruoštame pobūvyje.

—Rašyt. **Vincas Ramonas** paaukojo Literatūros Fondui $5.

—**Chicaga** ALT Laisvės Mobilizacijos Vajaus kvotai ligi šiol yra sudėjusi $8,400.50. Iki šiol vienintelė lietuvių vietovė, jai skirtą kvotą su kaupu surinkusi, yra Omaha, Nebr. Ji surinko $513.70, t. y. 102,7% nustatytosios kvotos.

—**Amerikos Legiono** Pilsen posto Nr. 825, 1651 Blue Island Ave., amerikanizmo pirmininkas pakvietė kons. P. Daužvardį pasakyti kalbą posto susirinkime bal. 26 d. Dr. P. Daužvardis sutiko ten kalbėti tema "Lietuvos likimas — įspėjimas laisvajam pasauliui". Šiame susirinkime pakviesti dalyvauti verslininkų vadai, dvasininkai, mokytojai, politikos vadai; būsią ir užsienio spaudos atstovų.

—**Dainos ir literatūros vakare,** kurį Biržėnų Klubas šiandien rengia Lietuvių Auditorijoje, dainuos solistės A. Kalvaitytė ir P. Bičkienė. Akompanuos ir solo fortepijonu skambins Vl. Jakubėnas. Savo kūrybos paskaitys rašytojai P. Orintaitė, Antanas Rūkas ir Vladas Butėnas. Vakaro tikslas — paremti lietuvių gimnaziją.

PUNCH PRESS AND PLATEN PRESS FEEDERS

PATIKIMIEMS VYRAMS MES TEIKIAME ŠIAS NAUDAS:

- Geras atlyginimas
- Pastovus darbas
- Ne sezoninis darbas
- 1-ma ir 2-ra pakaita
- Būtino darbo pramonė
- Aukščiausias atlyginimas
- Pastovus darbas ne sezon.)
- Užtikrinti medžiagų ištekliai
- Dykai ligoninės planas
- Apmokamos atostogos
- Du polsio periodai
- Minimum 48 val. darbo savaitė
- DYKAI pelno pasidalinimas
- Modernūs įrengimai
- "Šeimyniška" atmosfera
- Gera transportacija

F. D. FARNAM CO.

4940 WEST FLOURNOY STREET CHICAGO 44, ILL.

BRING SPRINGTIME INTO YOUR HOME!

LOVELY PRINTS AND FABRICS

ALL KINDS TO SUIT YOUR EVERY NEED AND PURSE



CUSTOM MADE SLIP COVERS

Chair $29.95

Sofa $44.75

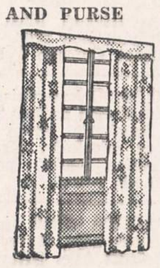
DRAPES

$8.00 Each Panel

Each Panel 90" long.

Comfort Covers $4.98

Mattress Covers $3.19



William's Curtain and Drapery Shop

4174 ARCHER AVENUE

TAUPYKITE ATEIČIAI

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki $10,000 by an agency of the U. S. Government.

KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant parekalavimo.

KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 6 MILIJONŲ 100 TŪKSTANČIŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GRovehill 6-7575

Pasirinkimas iš 60-ties su viršum vartotų karų

Taipgi, galit įsigyti naują automobilį

MILDA BUICK SALES

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys

907 West 35th Street LAfayette 3-2022

ĮSPĖJIMAS! Nelaikykite Kailinių Spintoje!

Duokite mūsų kailinių ekspertams apžiūrėti. Mes pakeičiame stilių, modelį, įdedame naują pamušalą ir atnaujiname. Mes priimsime jūsų senus kailinius mainais. Padarysime įėkes ir palaidinukus iš jūsų senų kailinių. Jūsų senus kailinius suvartosime pamušalui naujam audeklo žiemos paltui. Ateikite su senų kailinių problema, o mūsų ekspertai patars ir apskaičiuos nemokamai.

ATSIMINKITE! Neleiskite kailiniams sudžiūti spintoje. Mes padėsime juos nemokamai apdraustus iki 1952 metų sausio mėnesio.

Mums užmokėsite artimoje ateityje, kai užeisite ir įsitikinsite, kad mūsų modernūs kailinių darbo metodai nepralenkiami! Mūsų kainos teisingos! Visa apylinkė tik ir kalba apie mūsų geras vertybes ir vėliausius stilius.

FASHION FUR SHOP

3305 South Halsted St. YArds 7-0014

ATDARĄ PIRMADIENIO IR KETVIRTADIENIO VAKARAIS

Tel. VIrginia 7-6533

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8

Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.

Subatomis nuo 1—3.

Rez. 3241 W. 66th Place

Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

atidarė ofisą

10748 So. Michigan Avenue

Tel. WAterfall 8-3060

Priima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. Šešt. pagal susitarimo.

Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.

Tel. COmmodore 4-1187.

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036

Rezidencijos telefonas BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso valandos:

nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.

Trečiadienias pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Avenue

VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8

Tel. PUllman 5-8277.

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 West Madison Street

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vakaro

Telefonas: SEeley 3-7330

Namų tel. BRunswick 8-0597.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį.

Ofiso Telefonas YArds 7-4787

Namų Tel. PRospect 6-1930

Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Šaukite MIdway 3-0001.

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas YArds 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2951 WEST 63rd STREET

(netoli Sacramento Ave.)

Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą

Telefonas HEmlock 4-7899

Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

6757 So. Western Ave.

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas HEmlock 4-5849

Rezidencija HEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4: 7—9 vakaro

Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

VALANDOS: 10 iki 8.

Trečiadienias tik susitarus

4003 Archer Avenue

Truputį į rytus nuo California

Tel. YArds 7-7772

Tel. ofise VI 7-0600, rez. FR 6-4922

DR. BR. GAIŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4055 Archer Avenue

Kampas Archer-California Ave.

VAL.: 2—4 ir 6—9 popiet, išskyrus sekmad. Trečiad.—pagal susitarimą.

Ofiso tel.: YArds 7-1166

Rezid. tel. DAnube 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street

Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.

Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 po pietų

Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p.p.

Trečiad. ir sekm. uždaryta.

Ofiso Tel.: PRospect 6-3838

Rezid. Tel.: VIrginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvis Gydytojas)

3925 W. 59th Street

(Prie Pulaski Road)

VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

CHICAGO, ILL.

Tel. LAfayette 3-3210

Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30 6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30.

6234 Archer Road

ARGO, ILL.

Tel. SUMMIT 1580

Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. v. trečiad., penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAS:

5452 So. Kedzie Ave.

VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas dieną, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4

Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321

Rezid. Telefonas: VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS

PHYSICIAN and SURGEON

2408 WEST 63rd STREET

Tel. HEmlock 4-5524

Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso telef.: HEmlock 4-2123

6255 SO. WESTERN AVENUE

Rezd. telef.: COmmodore 4-8364

10828 SO. WABASH AVE.

Val: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.

Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

KITATAUČIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 So. Ashland Ave.

(2-ros lubos)

Ofiso Telefonas: YArds 7-0554

Jei neatsilepia šaukite:

Res. Tel.: MIdway 3-2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.

Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS



Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas.

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.

Važiuoju į namus.

Val.: nuo 10:30 ryto iki 7:30 v. v. Šeštadieniais iki 6 valandos vakare.

Seredomis uždaryta visą dieną.

o Nedėlioj pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.

Phone YArds 7-1373

Dr. Kazimieras MICHEL



OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys ašaroja ar nieżti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.

Antras aukštas

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas YArds 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Geras patarnavimas.

Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas



Tel. YArds 7-1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED STREET

kampas 34th Street.

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.

Trečiadieniais nuo 10 iki 12.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS



Akių Egzaminavimas

Akinių Pritaikymas

ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas WAlbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną, Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali r a m i a i sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių ž a i z d ų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo g y d o m o s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. L E G U L O Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršlamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, W i s., arba atsiųskite money orderį į:



LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

Skaitykite "N-nas" Garsinkitės 'N-nose'

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

* ⊛ *

Trumanas patvirtino statybos planus

Prezidentas Trumanas patvirtino pigiosios visuomenės namų statybos planus 8 Chicagos miesto vietose. Iš viso projektas numato tose vietose pastatyti 4.204 gyvenamuosius vienetus.

Naujosios sodybos bus šiose vietose: 130 ir St. Lawrence; 105 ir Oglesby; Cicero ir 44; Wentworth ir 95; Oakwood ir Lake Park; Cermak ir State; Loomis ir 14; Lake, Washington ir Ashland.

Bent 5 vietose esą galima pradėti statybos darbus šiais metais.

Rasistą nori dėti į kalėjimą

Illinojaus atstovų rūmų narys Davis (Chicagos dem.) reikalavo, kad būtų uždarytas į kalėjimą Joseph Beaucharnais, čikagietis. Mat, šis priešinasi priėmimui įstatymo, kuriuo norima suteikti lygias visoms rasėms darbo praktikos teises.

Beaucharnais yra baltųjų rasistinės organizacijos White Circle League of America, 812 N. Wells, kūrėjas. Aną įstatymą jis laiko "rasių sumaišymo programa", todėl nepriimtiną. Davis pareiškė, jog Beaucharnais "arba esąs kvailas, arba Stalino įrankis".

Anksčiau aukštesnysis teismas apkaltino Beaucharnais už nusikaltimą įstatymams, draudžiantiems kitų rasių niekinimą.

Kennelly pradeda antrą terminą

Miesto taryboje kevirtadienį buvo prisaikdintas antrajam mero terminui M. Kennelly. Prisaikdino Cook apskrities sekretorius Daley, dalyvaujant gubernatoriui Stevensonui, valstybės gynėjui Boyle, visai eilei visuomenės atstovų ir 1000 žmonių miniai.

Kennelly pareiškė, jog jis suplanavęs $20 milijonų išlaidų įvairiems miesto pagerinimo reikalams: tiltams, miesto apšvietimo įrengimams, policijos stotims, šiukšlių deginimui ir kt. Toliau teksią dėmesį kreipti į antžeminių ir požeminių kelių tvarkymą.

Vedė pabėgėlę

JAV kareivis DeOca, 22 m., 4260 Wilcox, tarnaudamas Trieste (Europoje), įsižiūrėjo į Olgą Seme, 20 m., jugoslavę pabėgėlę (DP), kuri tarnavo JV pašte Trieste, o paskui buvo JA armijos radijistė. Kai DeOca grįžo į Chicago, pradėjo rūpintis Seme atkvietimu į JAV.

Ketvirtadienį juodu jau susituokė Chicagoje. Jaunavedis dirba automobilių pardavimo krautuvėj 4679 W. Grand.

Pataria trauktis iš Korėjos

Žinomasis "Daily News" korespondentas, Beech, grįžęs iš Korėjos, kalbėjo Chicagoj užsieninių santykių tarybos susirinkime. Jis pareiškė, jog niekas tiek nesidžiaugiąs didesniu Amerikos karo jėgų pririšimu tolimame Azijos pusiasalyje (Korėjoje), kaip Kremliaus valdovai. Jo nuomone, Korėja neturinti reikšmės Amerikai, todėl, turint galvoje savuosius interesus, galį amerikiečiams būti išmintinga pasitraukti iš Korėjos.

Beech pareiškė, jog esą dar du galimi keliai Amerikai. Vienas tai pradėti bombarduoti Mandžiūriją ir panaudoti Čiang Kaišeko karius invazijai į žemyną. Bet tai būtų rizika pradėti III pasaulinį karą. Todėl jis sutinkąs su Trumano ir gen. Bradley nusistatymu, jog karo lauko nereikia plėsti. Gen. MacArthuras ir jo padėjėjai netikį, kad Rusija įsitrauktų į karą. Bet jie netikėję ir kad Kinija įsitrauks.

Antras kelias—laikytis Trumano politikos ir tęsti dabartinį karą. Geriausia išeitis būtų atgauti status quo ties 38 lygiagrete, vadinasi, kaip buvo ligi šio karo pradžios. Tai, esą, nebūtų išganymas, bet parodytų JAV valią sulaikyti komunistų puolimą.

Iškeitė $30,000 padirbtų čekių

Policija suėmė 25 metų Donald Johnson, 2709 Washington Blvd., kuris per 4 metus spėjo iškeisti 400 savo padirbtų čekių už $ 30.000.

Jis vartojęs 10 netikrų vardų parašams ir guminį antspaudą, kaip dalį priemonių sudaryti įspūdžiui, kad jo čekiai atrodytų tikri. Daugelį čekių iškeitęs Goldblatt, Sears Roebuck ir Wieboldt krautuvėse.

NEMOKAMA PASKAITA

Šeštadienį, bal. 21 d. 2:30 val. popiet gamtos istorijos muziejuje (Grant Park) bus nemokama paskaita, tema: "Senovės ir modernioji Meksika". Skaitys Henry J. Fuller.

CHICAGOS BALF apskritis atidarė savo ofisą 2807 West 55th St., Chicago 32, Ill. Telefonas: WAlbrook 5-5936. Visus raštus adresuojamus Chicagos BALF Apskrities Valdybai prašome siųsti viršminėtu adresu. **Chicagos BALF Aps. V-ba.**

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

NAMAI, farmos, biznio progos, įvairaus didumo ir kainų. Rašykite dėl sąrašo. Decker Realty Service, Inc., Paw Paw, Michigan.

PARDAVIMUI 80 akrų geros žemės ūkis su gerais budinkais. Pusė mylios nuo cementinio kelio, 2 mylios nuo miestelio.
JOHN BALDAUSKAS
Route 2, Box 967,
Scottville, Michigan.

160 AKRŲ ūkis Dallas County. 5 kambarių stuba, atitinkami kiti pastatai. $285 už akrą. Julia A. Donahoe, 1502 Warford, Perry, Iowa.

160 AKRŲ. 120 akrų kalvotos derlingos dirbamos žemės. Likusioji — ganykla ir miškas, Barnė 36x100. Girdymui dubeniai, 40 stanchions, 2 cementinės silos, mašinoms pašiūrė, įrankių sandėlis. Javų sandėlis. 8 kambarių namas, yra elektra. F. Bonas, Rt. 1, Loyal, Wis. (Clark County, Wis.)

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

IEŠKO 4-5 kambarių buto be baldų (pageidaujama Bridgeporte). Trys šeimoj. Visi dirba. 27 metai vienoj vietoj. Rekomendacija, jei reikės. Šaukite po 6 vakaro; šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną.
CAlumet 5-6578.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai

RENDON 3 kambarių furnišiuotas apartmentas. Vartoti vieną maudynę.
6231 SO. KENWOOD AVE.
BUtterfield 8-9203.

RENDON kambarys. Galima vartoti virtuvę. 3244 So. Halsted St., antras aukštas iš priekio.

RENDON miegamasis kambarys su virtuvės ir šaldytuvo privilegijomis.
1900 SO. UNION AVE.

IŠRENDUOJAMAS kambarys beismonte suaugusiam vyrui. 5737 W. 63rd Place, Clearinge.
POrtsmouth 7-2996.

RENDON furnišiuotas kambarys. Yra maudynė. 3123 So. Union Ave., pirmas aukštas.

VAIKINAS paieško kambario su beismonto patalpa arba krautuve. Vieta reikalinga dėl tam tikro produkto išdirbimo. Ką turite?
YArds 7-3455.

RENDON furnišiuotas kambarys, didelis, šviesus. 6545 So. Talman Ave., antras aukštas.

RENDON miegamasis kambarys su virtuvės privilegijomis.
3127 SO. EMERALD AVE.

RENDAI 2 miegamieji kambariai 2 blaiviem vyram. Galima ir valgį pasigaminti. 2448 W. 46th Pl., 2-as aukštas.

IŠNUOMOJAMAS miegamas kambarys vaikinui. 3348 So. Lowe Ave., antras aukštas, iš fronto.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

BRIGHTON PARKE

ĮMOKĖTI $3,500

2 flatų namas su groserio krautuve. Atidara apžiūrėjimui sekmadienį nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

2 po 5 kamb. mūrinis namas. Su beismentu. Atdara apžiūrėjimui sekmadienį nuo 12 ik 6 valandos vakaro.
Antrašas: 4428 So. Western Ave.

2 po 4 kambarius medinis namas. Cemento pagrindas. Atidara apžiūrėjimui sekmadienį nuo 12 iki 6 valandos vakaro.
2446 W. 45th Place.

MR. PIETKIEWICZ

4518 So. Rockwell St.

MŪRINIS namas, su kepyklos bizniu arba be. Krautuvė ir gyvenimui kambariai. 4601 So. Talman Ave.
LAfayette 3-6046.

PARDAVIMUI 7 butų mūrinis namas. Neša $6,900 rendos į metus. Gerai procentuoja 15 nuošimtį. 3 krautuvės, 4 flatai. Taip pat 2 bizniavi lotai. Yra Archer gatvėje. Dėl ligos priežasties parduoda. Vieną butą galima tuoj užimti. John Atkočaitis, 5104 Archer Ave., Tel. LAfayette 3-2014.

6 APARTMENTAI. 4—4-ris, 1—2 ir 1—6. Pajamų virš $200 į mėnesį. 33rd Place arti Lituanica Avenue.
GORDON REALTY CO.
YArds 7-4329

NEAR 71st. So. Richmond. Beautiful 5 room brick residence. Hot air heat, stoker. 2 car frame garage. Bargain. Call HEmlock 4-2012

NORIU SKUBIAI PARDUOTI

Taverną ir 4 kambarių butą. Išdirbtas geras biznis. Pardavimo priežastį sužinosite vietoje.

2041 WEST 63rd STREET
Phone: GRovehill 6-9702

arba klauskite savininko
3559 SO. EMERALD AVE.
Phone: YArds 7-6802

TAVERNA IR NAMAS
Skubiam pardavimui mūrinis namas su 4 ir 6 kambarių flatais ir tavernos bizniu, Marquette Parko kolonijoje. Taverną ir vieną flatą galima tuojau užimti. Rašykite Box 3278, 1739 S. Halsted St., Chicago.

GALIMA PASTATYTI
5 ar 6 flatų butus priešais Marquette Parką, netoli lietuvių bažnyčios, kur gausite gerą rendą ir turėsite moderniską namą.
Taipgi galim pastatyti 5 arba 6 kambarių rezidenciją irgi priešais Parką. Kam reikalinga matykite statytoją JOSEPH VILIMAS, 6753 So. Rockwell Street.

VASARINIS Rezortas, 12 akrų. Gražus laukas, plati pieva. Didžiuliai pavėsio medžiai tarp pastatų. 25 kambariai, virtuvė ir valgomasis, pilnai įrengta. Puiki proga. Yra prie St. Joseph River, 11 mylių nuo Benton Harbor, Mich. Kaina $25,000. Rašykit Box 3282, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

40 PĖDŲ kampinis biznio lotas ant gatvėkario linijos. 2 aukštų medinis 5 kambariai viršuj ir 5 apačioj namas užpakaly. Krautuvės priekis. Tuščias. Šaukite po 12 val. dieną. YArds 7-5280.

GALIMA užimti vieną flatą pajamų nuosavybėje. Bargenas. 4733 South Wolcott Ave. GRovehill 6-5875.

MARQUETTE PARK
Graži, didžiulė 6 kambarių rezidencija, 2 metų senumo. 1½ tile maudynės, tile virtuvė. 1 miegamas kamb. 1-me aukšte, 2 miegami 2-me. Gesu šildoma. Kaurai. Lotas 37½ pėdos. Kaina $24,300. Privatūs žmonės. HEmlock 4-2353.

MARQUETTE Parke 4 flatų mūrinis namas 5 ir 5 kambarių.
REpublic 7-5879.

PARDAVIMUI maža stuba. Lotas 50x125 pėdų. 3637 W. 115th Place.

BIZNIO lotas 52x125 pėdų dydžio, pietvakarų kampas 71st ir Rockwell.
REpublic 7-9507.

IEŠKOME pirkti namuko 2 po keturius kambarius arba 6 kambarių "cottage". Nebrangaus. Rašykite:
2448 West 46th Place.

BRIDGEPORTE, 928 W. 35th Place. 6 butų mūrinis namas. Aukštas beismentas, aukšta pastogė. Parduosiu už pirmą teisingą pasiūlymą. Apžiūrėkit tik iš lauko. Telefonuokite savininkui po 7 vakarais. Tel. GRovehill 6-7451.

5 KAMBARIŲ naujas cottage. 3 miegami. Randasi Brighton Parke. 2418 W. 45th Place. POrtsmouth 7-6663. JOE.

CALIFORNIA ir 71-os gatvių apylinkėje parduodamas 5 kambarių mūrinė rezidencija, centrinis šildymas, 2 mašinų garažas, liuksusiniai įrengimai. Kaina $17,000.
PRospect 6-7238

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

MACHINISTS
MUST BE EXPERIENCED MEN
Steady work, night bonus, pension plan. Rest periods.
Insurance program and many other benefits

DRAFTSMAN
Top pay to top men. Many company benefits.
— APPLY —
HOUDAILLE-HERSHEY CORP.
1455 WEST 38th STREET

LEADER ELECTRIC CO.

Has emmediate opening
for
SHEET METAL MECHANIC

Must be experienced

- Pleasant working conditions
- Top pay to top men
- Paid holiday and vacations.

Apply
3500 NO. KEDZIE AVENUE

SHEET METAL
WORKERS
ELECTRICIAN
COACH CARPENTER
PIPE FITTERS

Must have 4 years experience

Apply
W. C. BARRER
Bldg. C-4—4200 W. KINZIE
NORTH WESTERN RY.

Statinių dirbėjų reikia

Jeigu jūs esate geras tamprių statinių dirbėjas, ir suprantate lopymo bei perstatymo senų statinių darbą, mes galime jums pasiūlyti gerą, pastovų darbą. — Mūsų statinių dirbėjai daro gerus pinigus.

$1.75 iki $2.00 į valandą

Mes apmokėsime jūsų kelionę į Milwaukee ir už pervežimą jūsų įrankių. — Sutvarkysime kambarius ir valgį.

Naudos, kurias jūs šitame darbe turėsite, yra apmokamos atostogos, grupinė apdrauda ir ligoninė. Puikios darbo sąlygos. Rašydami malonėkite nurodyti, kur paskutiniu metu dirbote ir kada pradėsite čia dirbti.

NORTHWESTERN BARREL CO.
3111 — 5th Avenue
South Milwaukee, Wis.

MARSHALL FIELD & CO.

turi nuolatinius darbus dėl

- ★ MOVERS
- ★ JANITORS
- ★ MOPPERS
- ★ STOCK MEN
- ★ DISHROOM WORKERS

Liberaliniai darbininkų patogumai. Atsineškite social security kortą ir gimimo metrikus. Turit kalbėti angliškai. Kreipkitės šiandien.

EMPLOYMENT OFFICE
111 NO. STATE ST. 3rd FLOOR

RAKANDŲ UŽBAIGĖJŲ IR ŽIBINTOJŲ REIKIA

Patyrusių pageidaujama, bet mes galėsime išlavinti jaunus

- ★ Nuolatinis darbas
- ★ 40 valandų darbo savaitė
- ★ Daug naudų darbininkams
- ★ Tuoj pirkinių nuolaida
- ★ REIKIA MOKĖTI ANGLŲ KALBOS.

KREIPKITĖS ŠIANDIEN

Matykite MR. GAY

THE FAIR WAREHOUSE
14th ir State Street

WAREHOUSE MEN
FREIGHT HANDLERS

40 hours, 5 days, overtime
$1.25 per hour to start.
$1.40 per hour after 30 days.
Free hospitalization, insurance.

NORTH PIER TERMINAL COMPANY
509 E. Illinois Street

SUperior 7-5606

MECHANICS, must be experienced, in servicing and rebuilding contractors equipment.
Top pay to top men. Steady work.
Apply
WESTERN EQUIPMENT SERVICE COMPANY, 3145 W. Lake Street.

VYRO reikia darbui. Geras atlyginimas, pastovus darbas. Kambarys jeigu norima.
DIVISION ST. BATHS
1916 W. Division St.

BENDRAM DIRBTUVĖS DARBUI

1-mai ir 2-rai pakaitai
Patyrimas ne būtinas
Pageidaujama šiaurės vakarų miesto gyventojai.
Švari, moderniška dirbtuvė
Arti Cicero - Armitage
Fullerton gatvėkarių linijos

UNION BAG and PAPER CORP.
4545 West Palmer.

METAL SORTER
Patyrusio; gera alga, puikios darbo sąlygos. Aplikantai turi suprasti anglų kalbą.
ALLIED METAL COMPANY
CAnal 6-2492

PLASTIC MOLD MAKERS
Dirbti naktimis, viršlaikis.
- Dykai apdrauda
- Apmokamos atostogos

MIDLAND DIE & ENGRAVING COMPANY
1800 West Bernice

SARGO REIKIA
4 po pietų iki vidurnakčio
Pastovus darbas, gera alga.
FRIEDLEY VOSHARDT CO.
763 W. Lexington

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Darbininkų ir Darbininkių Reikia

VYRŲ IR MOTERŲ REIKIA

Siuvamų mašinų operatorių
Rankomis pamušalo siuvėjų

BENDRAM DIRBTUVĖS DARBUI DARBININKŲ

Buvusieji tremtiniai, kurie domisi šiais darbais, turėtų kreiptis. Nepritrusius galime išlavinti. Aukštas akordinio darbo atlyginimas.

HART SCHAFFNER & MARX
728 W. Jackson Blvd.

PERSONAL
Asmenų Ieško

NORĖČIAU susitikti su Chicagos ar apylinkių 50-58 metų amžiaus moterimi, kad galėčiau ją vesti. Turiu namą, reikalinga šeimininkė. Gavęs adresą, asmeniškai sutiksiu. Box Nr. 3282, 1739 So. Halsted Street.

PAIEŠKAU sesers Adolfinos Žukauskaitės, gimusi Rygoj 1909 m. Gyveno Žagarės mieste, Šiaulių apskrity. Juozas Žukauskas nuo 1939 m. gyvena Kanadoje Toronto mieste, 308 Bathurst St.

IEŠKOME Jos. Velentino. Kilęs iš Lietuvos, nuo Panevėžio. Kelis metus gyveno Chicagos apylinkėje. Malonėkite atsiliepti arba kas apie jį žino, malonėkite pranešti Alex Jasaitis, 1126 Elizabeth Ave., Grand Rapids 4, Mich.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieruotojai

MALIAVOJAME, popieruojame. Geras darbas. Pigi kaina. Telefonuokite STANLEY 5 val. vakare.
CRAWFORD 7-0797.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio
$59.00. Sudėsime—Kreditas.
LAfayette 3-2977
Pasirinkimas gražiausių spalvų.

Floridos saulėje dienas galima leisti be darbo, bet nuobodu be NAUJIENŲ. Patyrę vasaruotojai, išvažiuodami į pietus, liepia ten siuntinėti ir NAUJIENAS.



HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

BILLER TYPIST

EXPERIENCE NOT NECESSARY

- GOOD SALARY
- 5 DAY WEEK
- NEAR LOOP LOCATION
- SMALL MODERN OFFICE
- USUAL BENEFITS

CALL MR. SMITH

DElaware 7-5577

LENGVAS DIRBTUVĖS DARBAS

darbščiai, patikimai mergaitei.
1-mai ir 2-rai pakaitai.
- Būtinoje pramonėje darbas
- Pakankami žalios medžiagos ištekliai
- Aukščiausias atlyginimas
- Pastovus darbas — ne sezoninis

48 valandų darbo savaitė, 2 poilsio periodai. NEMOKAMAS ligoninės planas, apmokamos atostogos "šeimyniška" atmosfera, patogi transportacija.
F. D. FARNAM CO.
4940 W. FLOURNOY ST.

BEAUTY OPERATOR
Patyrusios. Pilnam laikui arba daliai. S. W. side. Aplikantė turi mokėti anglų kalbos. Prašome nesikreipti pirmadienį, nes salonas yra uždarytas.
HEMLOCK 4-2605

REIKALINGA lietuviškai kalbanti čia augusi lietuvaitė. Turi mokėti "typing". Nuolatinis 5 dienų savaitėje malonus darbas. Geras mokestis. Darbas Marquette Park apylinkėje.
Šaukite: GRovehill 6-7576

REIKIA MOTERS
Lengvam namų ruošos darbui. Puikios darbo sąlygos. Kambarys, valgis ir mokestis. Turi suprasti anglų kalbą. Šaukite: JUniper 8-3758.

REIKALINGA mergina dirbti prie 26 game ir tavernoj. Savaitgaliais. Kreipis galima 9 val. ryto ir 12 val. dienos, arba nuo 5 iki 10 vak.
JOSEPHINE'S TAVERN
6601 So. Western Ave.

VIDUTINIO amžiaus šeimininkės reikia 3 asmenų šeimai. Puiki proga tinkamam asmeniui. Privatus kambarys. Visi įrengimai modernūs. DP galime priimti. Pašaukite Miss Simonian, BEverly 8-6013 arba SAginaw 1-2303.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

LIETUVĖ moteris ieško darbo prie namų lietuvių šeimoje. Telefonas: HAymarket 1-0720.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A & C MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1951 metų
$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ BARGENAI

'49 BUICK super sedan, radio, heater, hydromatic.
'48 Plymouth sp. deluxe club coupe.
'49 FORD sedan, radio, heater.
'50 FORD sedan, radio, heater.
'48 DODGE custom sedan, R., H.
'48 DE SOTO custom sedan, R., H.
'49 CHEVROLET sedan. Like new.
'49 PLYMOUTH special sedan.
'46 Chrysler Windsor sedan, R., H.
'49 Chrysler Windsor, radio, heater.

Ir daug kitokių gerų automobilių, ant kurių sutaupysite nuo $100 iki $500. Lengvais išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U will like us"
4030 ARCHER AVENUE

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEŽLAIŠKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų loto. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GRovehill 6-6588

KARPENTERYS
Perdirba kambarius, porčius, žieminius langus "combination" duris, sietelius. Galanda ir taiso piūklus ir žolei piauti mašinas. P. ZAWADES,
7135 So. Rockwell Street
HEmlock 4-1169.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI taverna su įrengimais. Gera apylinkė, geras lysas. 3 kambariai užpakalyje. Renda $85 į mėnesį. Pilna kaina $2,500.
3212 SO. HALSTED ST.

TAVERNA su 6 kambarių apartmentu. Namas neseniai permodeliuotas. Parduos bizni arba tiktai namą. Savininkas gali išnuomoti krautuvę ir apartmentą tinkamiems žmonėms. Tiktai maža reikia įmokėti. Wallace arti 35th St.
GORDON REALTY CO.
YArds 7-4329.

PARDUODAMAS tavernos biznis. Yra visi elektriniai šaldytuvai. 4 kambarių butas užpakalyje. 3259 S. Union Ave., DAnube 6-9793.

PARDUODA arba renduoja PS taverną, 4343 So. Wood St. Butas gyvenimui, šaldytuvas. Turi pamatyti, kad įvertinti.

PARDUODAMA taverna Bridgeporte. 3 kambariai užpakaly. 4 karų garažas. Telefonas DAnube 6-9443.

PARDUODAMAS namas 7 kambariai gyvenimui su tavern bizniu. Biznis išdirbtas per 20 metų, geroje apylinkėje, tarpe 3 gatvių. Pardavimo priežastis vienai sunku apsidirbti. 4244 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI mėsos ir groserio krautuvė, 4 gyvenimui kamb. ir garažas. Įsteigta 20 metų. Geras biznis.
Tel. YArds 7-8396.

PARDAVIMUI taverna, gyvenimui kambariai užpakaly. "Direct draw", televizija. Geras biznis. Kaina $2,500.
2455 WEST 47th STREET

TAVERNA GRAŽIOJ MARQUETTE PARK APYLINKĖJE. MATYKITE RYTAIS IKI PIETŲ ARBA VAKARAIS PO 7 VALANDOS.

2650 WEST 69th STREET.

TAVERNA su namu. Apart biznio, kolektuojama renda iš 10-4 kambarių. Karšto vandens šiluma 1-me aukšte. Naujas 1 mašinos garažas. Geros pajamos tinkamiem žmonėm. Priežastis—senatvė.
1942 SO. CARPENTER.

RENDON taverna. Išdekoruota, su 6 kambariais. Garu apšildoma. Išdirbta vieta per 24 metus.
11578 SO. PRAIRIE.

PARDUODAMA BUČERNĖ IR grosernė. Įsteigta per 16 metų ir daranti gerą bizni. Priežasti patirsite vietoje. Atsišaukite į Naujienas, Box 3284, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

RESTAURANAS. Barry, Ill. Mažas, gerai įrengtas. Geras pirkinys. Veikite tuoj. $5,000. W. M. NOLAN, Monroe City, Mo. Phone 38.

GROSERNĖ, delicatessen. Kambariai. Garu šildomas. Bargenas.
325 E. 75th St.

GROSERNĖ, saldainiai. Daro gerą bizni. Kambariai. 7003 So. Damen Avenue.

PARDUODAMA taverna ir namas.
Phone: VIrginia 7-8327

TAVERNA ir likerių krautuvė pardavimui. 3337 So. Halsted St.

TAVERNA ir valgykla, su namu ar be namo. Išmokėjimais arba mainys.
5126 SO. ASHLAND AVE.

TAVERNA ir viešbutis pardavimui.
1843 SO. HALSTED ST.

PARDAVIMUI taverna, gera vieta. Pardavimo priežastį patirsite vietoj
Tel. REpublic 7-9624.

PARDUODAMA taverna. Biznis išdirbtas gerai. Pirma taverna nuo 63rd St. geležinkelio stoties. Mike Sriubas, 543 W. 63rd St.

MISCELLANEOUS
Įvairus

TUCK POINTING
Langų "Caulcing"—kaminus taisom ir plytų darbus darome
Dovanai apskaičiavimas.
Pašaukite GUS G. JENES
3504 So. Halsted St.
YArds 7-2641.

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui prijus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: FRontier 4-6847.

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIENAS.